

25. redno zasedanje CDS

22. novembra 1963 je bilo 25. redno zasedanje centralnega delavskega sveta, na katerem so člani razpravljali o spremembah startnih osnov pri formiranju OD in o devetmesečnem poslovnem poročilu. Poleg teh dveh osrednjih vprašanj so razpravljali tudi o vprašanjih, ki so redno na zasedanjih, to je pregled sklepov, poročilo UO o svojem delu ter poročila komisij.

SPREMEMBE STARTNIH OSNOV FORMIRANJA OD

Devetmesečna analiza gibanja osebnih dohodkov kaže, da so nekatere ekonomske enote s svojimi osebnimi dohodki zaostale, čeprav ne moremo trditi, da se pri izpolnjevanju postavljenih nalog niso prizadevale. Startne osnove tem EE smo pri prehodu na nagrajevanje po učinku postavili tako, da so imele le majhno rezervo in

niso mogle slediti tistim EE, ki so te rezerve lahko izkoristile. Z namenom, da bi to nesorazmerje v železarni odpravili na način, ki bo odgovarjal vsem, je CDS sklenil, da je treba EE, ki so z OD zaostale, spremeniti startno osnovo, oziroma tem EE startne osnove popraviti navzgor. Ekonomske enote z dobrimi OD pa ostanejo pri sedanjih startnih osnovah. Tako je CDS sprejel naslednje spremembe:

	dosedanji povprečni OD na uro (netto)	% popravka	popravljeni OD na uro
plavž	176,31	2,1	180,01
martinarna	183,08	7,9	197,37
Javornik I	170,60	9,1	186,05
Javornik II	176,35	1,9	179,69
valjarna 2400	183,98	2,3	188,30
žična valjarna	176,33	7,9	190,23
hladna valjarna			
in žičarna	170,44	6,8	182,03
promet	166,25	4,1	173,14
strugarna valjev	180,85	3,5	187,13

Startna osnova ni spremenjena v mehanični delavnici in v konstrukcijski delavnici, čeprav tudi ti dve EE zaostajata za povprečnim porastom OD, ker se bodo njihovi OD avtomatično dvignili z dvigom OD v proizvodnih obratih, na katere so z giblivim delom vezane.

Spremembe startnih osnov veljajo še za obračunski mesec november in so le prvi korak v kompleksnem reševanju in urejanju nagrajevanja v naši železarni po sklepih, ki jih je CDS sprejel na pobudo gospodarsko-politične konference.

9 MESEČNO POSLOVNO POROČILO

CDS je na tem zasedanju potrdil devetmesečno poročilo o poslovanju železarne in je na osnovi poročila gospodarske komisije ugotovil, da so sklepi, ki jih je CDS sprejel ob zaključnem računu za leto 1962 in ob polletnem poslovnem poročilu, le delno izpolnjeni, dočim je problematika proizvodnih stroškov in delovne discipline ostala nespremenjena. TO pomeni, da so naši proizvodni stroški še vedno visoki in višji od planiranih, kljub stalnemu opozarjanju na ta problem in da delovna disciplina ni zadovoljiva. Prav zato je CDS zadolžil odgovorne službe in EE, da uresničevanju sklepov CDS posvetijo več pozornosti.

Devetmesečno poslovno poročilo nakazuje tudi precej problemov s področja kadrovanja, predvsem pa pomani-

kanje delavcev. Zato je CDS na predlog komisije za kadre in izobraževanje sklenil:

1. Skrb za ljudi, za njihovo dobro počutje in aktivno delo mora postati primarna naloga tako kadrovske službi kot operativnemu vodstvu in organom EE.

2. Programiranju kadra, od učencev poklicne šole, novih delavcev do tehnikov in inženirjev, moramo posvetiti več pozornosti in jim nakazati bolj jasno perspektivo razvoja in možnosti odpravljanja težkega fizičnega dela ter slabih delovnih pogojev.

urediti z manjšimi izboljšavami nekatera delovna mesta. Kadrovska služba je dolžna skupaj z obratovodstvi izdelati seznam delovnih mest, kjer že sedaj lahko zaposlimo ženske.

6. Politika nagrajevanja mora usmerjati delavce v na-

7. Bolj smelo je treba reševati stanovanjsko problematiko, izdelati vsaj minimalne programe družbene gradnje in proslcem stanovanj že vnaprej povedati, kdaj bodo prišli v poštev za stanovanje. Analizirati je treba sedanji sistem delitve in sofinanciranja stanovanj.

8. Politika kaznovanja mora biti vzgojna, ne pa administrativna. Pri vsakem prekršku moramo ugotoviti ne le krivdo, temveč tudi vzroke za to.

9. Kadrovska služba je dolžna ugotoviti vzroke odhodov iz naše železarne s tem, da se z vsakim delavcem, ki zapusti podjetje, pogovori o vzrokih odhoda.

10. Uprava je dolžna pri sestavljanju sedemletnega plana upoštevati stalno pomanjkanje delavcev in zato pristopiti k specializaciji proizvodnje, da bi zmanjšali število zaposlenih.

11. Kadrovska služba in ŽIC se morata aktivno vključiti v poklicno usmerjanje mladine z osnovnih šol na ožjem področju Gorenjske za delo in šolanje v železarni.

(nadaljevanje na 2. str.)

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, 7. DECEMBRA 1963

ŠT. 49/V.

3. Kadrovska služba in operativna vodstva morajo upoštevati v napredovanje več sistema, tako da bo imel sleherni član naše delovne skupnosti možnost napredovanja pod enakimi pogoji in da bodo v tem videli tudi lastno perspektivo.

4. Mnogo bolj je treba podpreti in širiti krog racionalizatorjev, posebno stimulirati predloge, ki olajšujejo fizično delo in zmanjšujejo število zaposlenih.

5. Bolj smelo je treba zaposlovati ženske, ki jih je na Jesenicah dovolj in za to

šo osnovno proizvodnjo, ki jo moramo stimulirati tako, da bomo zbudili zanimanje za delo v teh obratih.

17. redna seja UO

Na 17. seji, dne 3. decembra je UO razpravljalo o izpolnitvi proizvodnega načrta v novembru, potrdilo operativni načrt za december, pregledalo izpolnitev sklepov prejšnje seje in reševalo tekoča operativna vprašanja ter prošnje. Po razpravi je med drugim UO tudi sklenilo:

1. V EE plavž zaradi slabega vsipa, predvsem nizkega % železa v rudi, v novembru

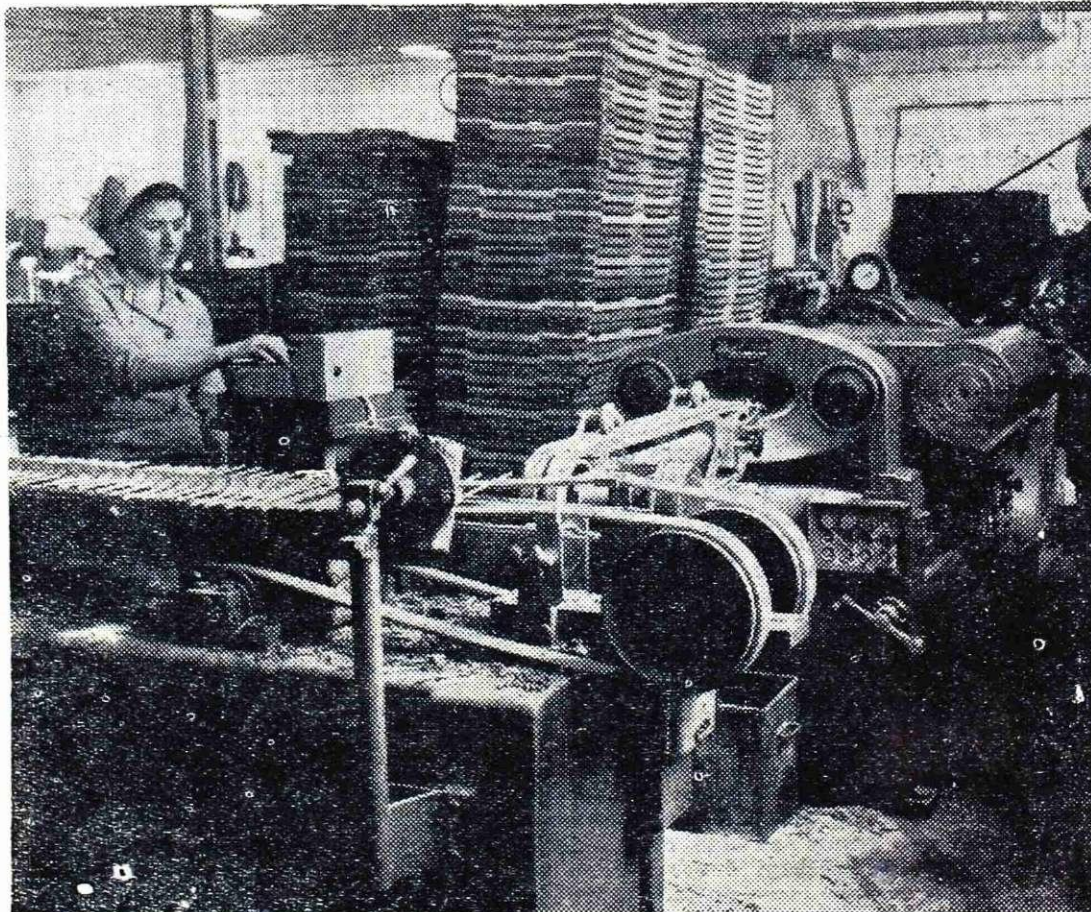
niso dosegli takšnih osebnih dohodkov kot v oktobru. Na njihovo prošnjo jim je UO odobril posojilo 2 milijona dinarjev.

Z namenom, da se vprašanje posojil ekonomskim enotam za nedosežene osebne dohodke reši tudi načelno, je UO sklenil predlagati CDS preko komisije za nagrajevanje, da bi EE, ki vzamejo posojilo, tega morale vrniti najpozneje v šestih mesecih. Ta rok lahko podaljša le CDS, vendar ne več kot na eno leto.

2. UO je potrdilo operativni načrt za december. Če bomo operativni načrt za december izpolnili, bomo tudi naš letni proizvodni načrt izpolnili dobro. Predvsem je važno poudariti, da bodo proizvodni načrt dosegli in presegli prav tisti obrati, ki proizvajajo končne izdelke, razen žičarne, ki ga ne bo dosegla približno za 4000 ton in žebjarina za 750 ton. Proizvodnega letnega načrta ne bodo dosegli: plavž za približno 1000 ton, martinarna za približno 25.000 ton, srednja in lahka proga za 1000 ton in žična valjarna za 1000 ton.

3. V naših stanovanjskih blokih z ravnimi betonskimi strehami, predvsem izrazito je to na eni stolpnici in bloku v Tavčarjevi 5, ob dežju

(nadaljevanje na 2. str.)

Centralni delavski svet je na 25. rednem zasedanju potrdil cene za nove elektrode E-DUR-400, E-DUR-500, E-DUR-600 in EUB-50, cene za elektrode E-DUR-250 in E-DUR-300 pa bodo potrjene šele, ko ji bosta vskladila obratovodstvo in komercialni sektor.

Kako smo delali v novembru

Ekonomska enota	izpolnitev operativnega plana v %	
	skup. proizv.	blag. proizv.
plavž	96	—
martinarna	103	—
elektropeč	115,3	—
livarne	112,8	213,9
opekarna	119,9	—
TOPILNICE	102,4	213,9
težka proga	121	87,2
lahke proge	120,6	116
žična valjarna	104,8	137,2
valjarna 2400	124,3	116,9
valjarna 1300	122,5	102,2
jeklovlek	112,2	99,4
VALJARNE	119,4	112,7
hladna valjarna	142,5	133,9
žičarna	100	87,9
žebljarna	108,7	97,8
cevarna	123,2	118,6
elektrodni oddelek	107	101,7
PREDELOVALNI OBRATI	112,8	106,1
ŽELEZARNA	110,2 %	112 %

Železarna Jesenice je izpolnila operativni plan v skupni proizvodnji s 110,2 %, v blagovni proizvodnji pa s 112 odstotki. To je visoko prekoračenje plana. Operativnega plana ni izpolnil samo plavž. Največje prekoračenje imajo valjarne in to 19,4 %, pa tudi predelovalni obrati so izredno dobro delali.

Na letni družbeni plan v skupni proizvodnji znaša izpolnitev 89,2 %, medtem ko je izpolnitev za 11 mesecev v primerjavi s planom 97,7 %, v blagovni proizvodnji pa je presežek za 5,1 %. Livarna in elektropeč sta v novembru že izpolnila plansko nalogo za leto 1963.

Za izpolnitev družbenega plana skupne proizvodnje je treba izdelati še 108.768 ton, za blagovno proizvodnjo pa 11.028 ton.

R. J.

EE valjarna 1300

9-mesečno poslovno poročilo na seji delavskega sveta EE

16. redne seje DS EE valjarne 1300, ki je bila v novembru se je poleg članov DS EE udeležil tudi direktor računsko-gospodarskega sektorja tov. Stanko Ravnik. Na seji so obširneje obravnavali 9-mesečno poslovno poročilo, delitev sredstev za prekoračenje plana ter 9-mesečni obračun stroškov. Med drugim so razpravljali tudi o novem statutu podjetja.

Direktor gospodarsko računsko sektorja tov. Stanko Ravnik je navzoče člane DS EE seznanil z izračunom višine sredstev za znižanje stroškov skladno z veljavnim pravilnikom. Obrazložil je tudi letni obračun stroškov za leto 1962, za valjarno 1300 in za vso železarno. Iz poročila tov. Ravnika je bilo razvidno, da so stroški planirani vsako leto na osnovi dejanskih stroškov v minullem letu. Ker plan stroškov za valjarno 1300 ni bil postavljen pravilno, je imela tudi vsa železarna zvišanje stroškov in zato ne moremo govoriti o zaslugi obrata pri celotnem znižanju stroškov.

V obratu so redno zasledovali gibanje stroškov in so tudi vplivali na njihovo znižanje. Ne morejo razumeti, zakaj šele sedaj ugotavljamo, da plan stroškov ni bil pravilno postavljen, kajti to bi morali vedeti že prej. Ugotovili so tudi, da tak način za kolektiv ni vzpodbuden in bo take primere treba v bodoče urediti dru-

gače. Glede premika v kvaliteto pa menijo, da ta predstavlja za podjetje večjo realizacijo, za kolektiv pa manjši osebni dohodek po enoti izdelka.

V razpravi je sodeloval tudi tov. Knific, ki je želel pojasniti, zakaj je bil plan sprejet, če je bil previsok? Po njegovem mnenju bi morale ustrezne službe kontrolirati plan takrat, ko ga pripravljajo. Na to vprašanje je tov. Ravnik pojasnil, da je to delo zaupano knjigovodjem v obratih.

V nadaljevanju se je tov. obratovodja izčrpno poročal o 9-mesečnem poslovanju železarne. Iz poročila je bilo razvidno, da je precej težav pri izpolnjevanju asortimenta zaradi pomanjkanja kvaliteta vložka. Tudi delavci so premalo. Dokler vlož-

ka primanjkuje, lahko te probleme rešujejo z razpoložljivimi delavci, težje pa bo, ko bo vložka dovolj. Poskrbeti bo treba, da bodo v obrate dobili nove delavce, sicer se nam lahko zgodi, da bo na zalogi večja količina medfazne proizvodnje.

Ob zaključku seje so sprejeli še 9 sklepov. Med drugim je bil sprejet sklep, da je treba izdelati seznam upravičencev za dodelitev sredstev za prekoračenje plana nad 85 %. Iz tega seznama je treba izločiti vse uslužbenke, snažilke, skladiščnika, glavne mojstre ter referenta za program in delovodjo vzdrževanja. Kritična delovna mesta z nizkimi obračunskimi postavkami bodo še posebej stimulirana z dodatkom 500 din na pripadajočo vsoto. Enak znesek bodo dobili tudi najzaslužnejši in najbolj pridni člani vsake dnine v oddelku. Imena članov kolektiva bodo določili dninski delovodje. Sprejet je bil tudi sklep, da bodo 15. decembra izplačali celotni rezervni sklad EE.

EE valjarna 2400

Razpravljali so o statutu podjetja

Dnevni red redne seje DS EE valjarne 2400, ki je bila dne 14. novembra, je obsegal 4 točke. Najprej so obravnavali poslovno poročilo za 9 mesecev, nato pa predlog za novi statut podjetja. Ob zaključku seje so še pregledali sklepe CDS in delavske-

kolektiva s posameznimi členi osnutka novega statuta. V razpravi so se dotaknili tudi členov, ki predstavljajo novost v naši notranji organizaciji po samoupravni liniji, ali po liniji vodenja. Ker je teh členov precej, bodo dokončne sklepe predlagali na prihodnji konferenci.

V drugem delu seje so pregledali sklepe CDS in DS EE. Tov. obratovodja je odgovoril na vprašanje, kje bomo dobili sredstva za izplačilo 25 odstotkov za dosežene proizvodnje. Iz odgovora obratovodja je razvidno, da bomo ta sredstva črpali iz osebnega sklada, za stimulacijo, ki je kritična na najnujnejših delovnih mestih. Tov. obratovodja je tudi po udaril, da so denar, ki je bil določen za oktober razdelili na vse upravičence enako, le snažilke in obratovodstvo so izločili, kakor tudi delavci, ki ob nedeljah ne prihajajo na delo in člani kolektiva z neopravičenimi izostanki.

REKORDNA PROIZVODNJA NA TEŽKI PROGI

V nedeljo, 17. novembra 1963 je bil na popoldanski izmeni dosežen rekorden uspeh. Dnina Bergant je na tej izmeni izvaljala 269 ton vložka, ali 215 ton čiste teže. To je doslej najvišja proizvodnja ene izmene na težki progi. Kolektivu izmene Bergant na težki progi k doseženemu uspehu iskreno čestitamo.

25. redno zasedanje CDS

(nadaljevanje s 1. str.)

1. Predloženi cenik za formiranje osebnih dohodkov EE hladna valjarna in žičarna je potrjen z veljavnostjo od 1. 10. 1963.

2. EE livarna je do konca leta 1963 oproščena obveznega odvajanja formiranih sredstev v rezervni sklad, ker je prevzela v delo večjo količino odlitkov za valjarno Bela, kar bo imelo precejšen vpliv na formiranje. Ob koncu leta bo CDS po analizi doseženih osebnih dohodkov dokončno odločil glede formiranja rezerve v tej enoti.

3. CDS je potrdil prodajne cene za nove elektrode E-DUR-400, E-DUR-500, E-DUR-600 in EUB-50, dočim za elektrode E-DUR-250 in E-DUR-300 cen ni potrdil, dokler jih ne bosta vskladila komercialni sektor in obratovodstvo.

4. CDS je odobril likvidacijo 6-stanovanjskih hiš na ja-

vorniškem nabrežju zaradi nove valjarne in pa pritlične zgradbe pri starem plavžu zaradi ureditve okolice muzeja na Stari Savi.

5. Stanovanjska baraka pred železniško postajo se brezplačno prenese na skupščino občine Jesenice za njene potrebe s tem, da jo ob-

17. redna seja UO

(nadaljevanje s 1. str.)

te betonske strehe puščajo vodo. Vprašanje popravila strehe na stolpnici, ki najbolj pušča vodo, se vleče že vsa leta, odkar je bila vseljena in so jo tudi že popravljali, vendar zaman. UO je sedaj predložil UOS, da prouči možnost dokončne rešitve tega problema s tem, da se na teh objektih preko betonske strehe napravi še navadna streha in se tako prepreči nadaljnja škoda.

4. EE martinarna je predlagala, da bi obrati, ki delajo neprekinjeno tudi v nedeljah, dobili več bonov za malice. Komisija za družbeni standard je ta predlog proučila in predložila UO več možnih variant za rešitev tega vprašanja. UO se je odločil za varianto, za katero

čina na lastne stroške poruši in morda prenese na drugo mesto.

6. V občinsko skupščino zavarovalnice je CDS imenoval naslednje člane delovne skupnosti železarne: Slavana Berliška, Franca Bahuna, Valentina Kežarja, inž. Adija Muleja in Jerneja Hočeyarja.

je tudi komisija menila, da je najbolj ugodna, da bi vsak zaposlen v železarni dobil po 100 bonov za vsak opravljen delovni dan v mesecu, ne bi pa zato plačal nobenega deleža. Tako bi tisti, ki bi delal vse nedelje in dosegel 30 delovnih dni dobil 3000 bonov brez lastnega deleža, tisti, ki bi delal vseh 24 dni, pa 2400 bonov tudi brez deleža in tako dalje. Takšen način bosta UO in komisija predložila še CDS v potrditev.

5. V decembru bo na Jesenicah krvodajalska akcija, UO je odobril vsem, ki bodo dali ob tej akciji kri, za to 4 ure izredno plačanega dopusta. Upravo pa je zadolžil, da izda okrožnico, s katero bi pozvali obrate, da v krvodajalski akciji sodelujejo v čim večjem številu.

ga sveta EE. V zvezi z pravico o osnutku novega statuta podjetja so se domenili za tako obliko, da bi lahko vsi člani kolektiva sodelovali pri razpravi. Po njihovem mnenju bo treba gradivo razmnožiti ter ga razdeliti vsem članom. Ker sta v predlogu novega statuta jasno označeni dve vzporednici, to je linija samoupravljanja in linija vodenja so se dogovorili, da bo treba organizirati konferenco, na kateri bi obravnavali obe omenjeni vzporednici v razširjenem obsegu, in sicer DS EE z obratovodstvom ter člani organizacij. Sprejeli so tudi sklep, da naj bi delovodje seznanili člane

»Koliko let imaš?»

»Trindvajset!«

»Kako to? saj si mi dejal že pred štirimi leti, da jih ima trindvajset.«

»Seveda! Nisem namreč tak človek, ki bi enkrat tako in drugič drugače govoril.«

Nesreče

Nesreče od 18. do 30. novembra 1963

TOPILNICE

VISOKE PEČI

ALOJZ BLEDIČ, čistilec trakov, se je ponesrečil, ko je med obratovanjem čistil transportni trak. Ponesrečenca je tekoči trak potegnil s seboj železno grebljico; ker je ni izpustil, mu je zlomilo roko v zapestju. Do nesreče je prišlo, ker je čistil transportni trak med obratovanjem.

JURE BUZAR, delavec na livnem polju, si je poškodoval desno nogo, ko je odpenjal breme z žerjava in si ga postavil na nogo. Do nesreče je prišlo zaradi nepazljivosti pri delu.

MARTINARNA

FIKRETA BEŠIĆA, pomočnika čistilca preboda, je pri zapenjanju žilindrne banje pritisnila veriga na prstanec desne roke. Do nesreče je prišlo zaradi neprevidnosti in naglice pri delu.

ALOJZA FELCA, jamskega pomočnika, so pri pospravljanju prostora za izdelavo kokilnih glav udarile na palec leve noge klešče za zapenjanje ingotov. Do nesreče je prišlo zaradi osebne neprevidnosti.

JELKO DIVJAK, jamski pomočnik, je pospravljaval livni prostor. Pri tem je vrgel v vagonček kapo lijaka, ki je priletela na korenino ingota, se odbila in udarila ponesrečenca na sredinec desne roke. Do nesreče je prišlo zaradi nevarnega načina dela in utesnenosti delovišča.

DIMITRIJ SIMIKIĆ, topilniški pomočnik, je zapenjal zaboj. Pri tem je žerjavovodje naglo dvignila in veriga je udarila ponesrečenca na prstanec leve roke. Do nesreče je prišlo zaradi naglice pri delu in neprevidnosti sodelavca.

VALJARNE

JEKLOVLEK

MATILDI MILER, pregledovalki jeklenih palic na ferofluksu, je jeklena palica padla na nogo in ji poškodovala stopalo. Do nesreče je prišlo zaradi kratke palice.

ALOJZU MIKCU, koničarju jeklenih palic, je pri odmetavanju palic po nesreči padla škaja v levo oko.

JAVORNIK I

SLAVKO SKUMAVEC, vodja del pri škarjah, je pri razkladanju sklopov z voza na kup po nesreči vtaknil prst pod sklopko, ki mu ga je stisnila.

JAVORNIK II

ANTON MAZI, zračilec pločevine, je pri uravnavanju delovne mize držal roko na miži, ki se je pomaknila proti stroju in pritisnila ponesrečenca na desni prst. Vzrok:

neorganizirano delo v skupini.

STROJNO-ENERGETSKI

OBRATI

GRADBENE DELAVNICE

FERDINAND ŠTRAUS, pomožni delavec pri gradbenih zidarjih, je v kamnolomu iz vozička-prekucnika vsul droben pesek na kamion. Ker je bil pesek zelo namočen, se ni odlepil z dna prekucnika. Teža peska na dnu je prekucnik zavrtela nazaj, pri tem pa je le-ta poškodovanca presekala kožo na temenu glave in ga vrgel z odra. Vzrok: slabo vzdrževanje odra.

PROMET

VINKA ROBIĆA, premikača na prometu, je vlečni kavelj pri spenjanju voz udaril na palec roke. Vzrok: deformiran kavelj in naglica pri delu.

VINKO STANCAR, premikač na prometu, je s pomočjo cevi hotel potisniti z lokomotivo štiriosni voz za brame, ki je segal čez ločnico med tiroma. Pri tem pa se je cev ukrivila in ga udarila v stegno leve noge. Vzrok nesreči je nesporazum pri delu.

HUZA MEHMEDOVIĆA, premikača na prometu, je pri spenjanju »ladij« stisnilo za podlaket desne roke. Vzrok: pokvarjena »ladja« in nesporazum pri delu.

PREDELOVALNI OBRATI

HLADNA

VALJARNA - ŽICARNA

ATANAS SITNOVSKI, razkladalec tračnega železa v skladišču surovega materia-

la, si je pri razkladanju tračnega železa pri grbalnem stroju s kavljem demag mačka poškodoval desno stran čela, ker ni nosil zaščitne čelade.

MARTIN PAULIN, valjavec tračnega železa v hladni valjarni, si je pri dviganju kolobarja s tal poškodoval tretji prst leve roke. Vzrok: pretežek kolobar in neizkušenost ponesrečenca.

CEVARNA

IGNAC ČEH, II. varilec cevi, si je opeknel prste leve roke. Do nesreče je prišlo, ko mu je pri ravnanju cevi na varilni progi spodrsnilo in se je z roko prijel za vročo zavarjeno cev. Vzrok: lastna neprevidnost.

ALOJZ GROZDE, pomočnik pocinkovalca cevi, si je pri delu v varilnici opeknel levo roko, ker ni uporabil zaščitnih sredstev in po lastni neprevidnosti.

Obvestilo

Obveščamo cenjene potrošnike — člane kolektiva Železarne Jesenice, da bodo vse naše trgovine vse dni v decembru, razen ob nedeljah, neprekinjeno odprte od 8. do 19. ure.

Obiščite nas! Izbirajte pri nas! Kupujte pri nas!

Priporoča se

delovni kolektiv podjetja
ZARJA Jesenice

V prihodnjem tednu krvodajalska akcija

Kakor vsako leto, bomo tudi letos izvedli humano krvodajalsko akcijo z željo, da bi čim več naših sodelavcev dalo svojo kri za svoje sodelavce, svoje najbližje ali sebe.

V sodobni medicini življenjska tekočina vsak dan rešuje mnoga življenja, ki so bila ogrožena v bolezni ali ob nesreči. Prav zaradi tega je nujno, da si ob dobro razviti zdravstveni službi ter razvoju moderne medicine in uspešnih posegih pri reševanju življenj in zdravljenju bolezni ustvarjamo zalogo krvi. Zbrane količine krvi pa imajo še večji pomen ob raznih elementarnih nezgodah, ko je ogroženih na stotine in tisoče življenj. K sreči letošnja tragedija v Skopju ni terjala velike količine krvi, toda vseeno nas je resno opozorila, da moramo biti v takih primerih dobro pripravljeni.

Ob vsakoletni krvodajalski akciji pride do izraza humanost, v kateri je izražen odnos človeka do človeka. Tudi pripravljenost, ki smo jo pokazali ob katastrofi v Skopju, naj pride v tej akciji ponovno do izraza, s tem pa bomo še enkrat dokazali, da smo pripravljeni vedno pomagati sotovaršu in sebi.

Krvodajalska akcija bo 10., 11., 12., 13. in 14. decembra v spodnjih prostorih Delavskega doma pri Jelenu. Člane kolektiva Železarne obveščamo, da bo oddaja krvi organizirana tako, da bo v tej akciji lahko sodeloval vsak ne glede na izmensko delo v železarni. Pričakujemo, da bo odziv članov našega kolektiva čim večji, saj bo s tem še enkrat izražena naša zavest in pripravljenost.

Izvršni odbor sindikalne organizacije

Iz jugoslovanskih železarn

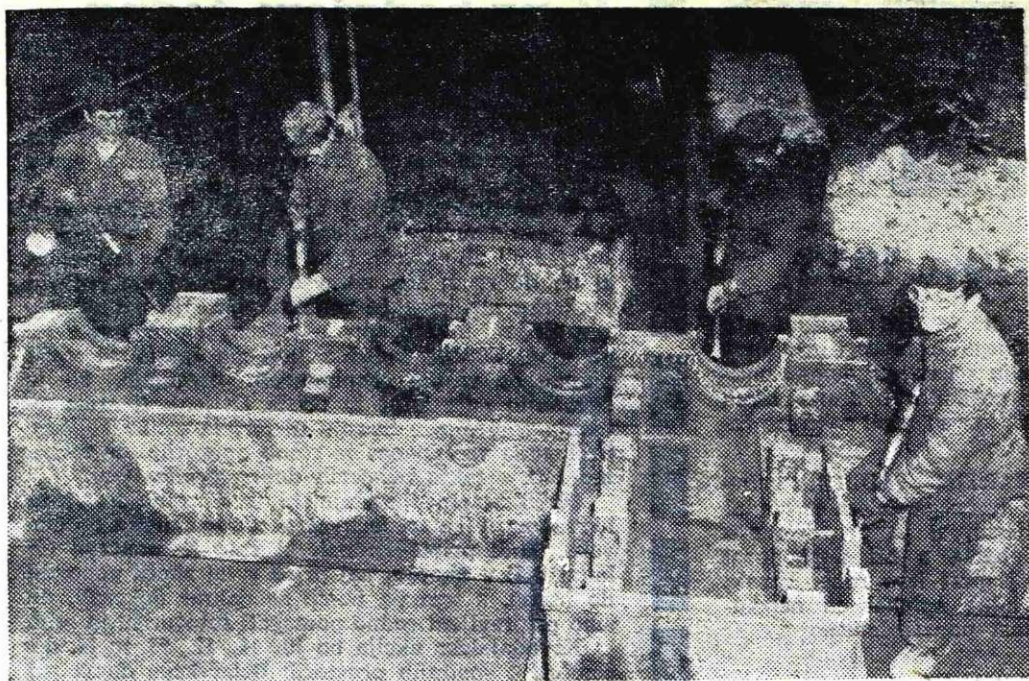
ŽELEZARNA VAREŠ

Na zadnjem plenumu Občinskega sindikalnega sveta Vareš, Tovarniškega odbora

sindikata in Tovarniškega komiteja ZK rudnika in železarne Vareš so največ govorili o uvajanju 42-urnega tednika v vseh obratih rudnika in železarne. Predsednik komisije DS rudnika in železarne za uvajanje 42-urnega tednika je prisotnim obrazložil glavne elemente elaborata za poskusni prehod na štirizmensko obratovanje v obratu visoke peči, centralne delavnice in rudarskem obratu Breznik. Za prehod na 42-urni tednik bodo morali obseg proizvodnje povečati najmanj za 14 odst., če bodo hoteli z ozirom na povečanje števila delavcev in boljšo kvalifikacijsko strukturo zagotoviti delavcem dosedanje osebne prejeme.

Z lanskoletne krvodajalske akcije na Jesenicah

Ker ni hotela nobena livarna prevzeti izdelave odlitkov za Litostroj, potrebnih za našo rekonstrukcijo, zaradi kratkih rokov, je to delo prevzela naša jeklolivarna. Na sliki ena od šestih miz, ki so jih že vtili za Litostroj.

Ali bomo do prihodnje sezone uredili počitniški dom v Biogradu na moru?

Izreden razmah rekreacije, ki jo že nekaj let znova ugotavljamo, narekuje tudi vedno nove naložbe v naše počitniške domove, ki so za letni oddih delavcem neobhodno potrebni.

Med tovrstnimi pobudami je bil v zadnjem času pomemben predlog komisije za družbeni standard, ki ga je CDS podjetja sprejel kot svoj sklep, da do prihodnje sezone uredimo v Biogradu na moru počitniški dom. Že na prvi pogled koristna pobuda, ki bo v končni realizaciji obogatila materialno podlago obstoječega fonda počitniških domov in povečala naše zmogljivosti v teh objektih v korist delavcev podjetja.

Kaj bo ob gospodarski zmogljivosti podjetja najbolj potrebno oziroma katere objekte bomo lahko glede na potrebe in razpoložljiva sredstva zgradili v Biogradu na moru, je naloga, s katero je zadolžen gradbeni odbor, ki ga je določil na istem zasedanju CDS.

Gradbeni odbor je na osnovi nadrobnih analiz in potreb izdelal obsežen in zahteven gradbeni program za počitniški dom, ki obsega gradnjo centralnega objekta s sodobno kuhinjo in jedilnico s 160 sedeži, klubskimi prostori s čitalnico, kinoprogredom, pralnico, shrambo za perilo in likalnico, prostori za upravo in osebje počitniškega doma. Skratka, sama porazdelitev prostorov v centralni stavbi kaže, da bi delavcem nudili čim širšo izbiro kvalitetnih storitev za potrebe človeka, da bi našel udobnost, razvedrilo, zrak in sonce pri svojem oddihu. Ni treba posebej pisa-

ti o tem, kaj pomenijo v borovem gozdiču solidno urejene in s sorazmerno majhnimi sredstvi zgrajene funkcionalno izkoriščene rekreacijske naprave. Toda vseeno naj omenim, da je v programu igrišče za odbojko, dvostezno balinišče, peskovnik za otroke, prostor za oblikovanje, gugalnica, drča in lestve.

V idejnem načrtu sta za dokončno izgradnjo počitniškega doma v Biogradu na moru predvideni dve glavni razdobji oziroma etapi.

V prvi etapi bodo najprej zgradili centralni objekt z vsemi potrebnimi prostori ter prepeljali 16 weekend hišic iz Kaštel Lukšića, nujno pa bo treba urediti teren in pripraviti prostor za drugo etapo.

V drugi etapi so predvidena naslednja dela: gradnja nadaljnjih stanovanjskih enot z zmogljivostjo 160 ležišč. V vsaki stanovanjski enoti naj bi bila soba z dvema standardnima ležiščema, poleg njih pa še dve priklonni ležišči, pripadajoče garderobe in higienski prostori. Takšne stanovanjske enote bi združili tako, da bi dve enoti lahko uporabljala ena družina. Pozneje bi morali urediti še okolico, razsvetljavo in rekreacijske naprave.

V zvezi z gradnjo novega počitniškega doma je treba poudariti, da je ta vključen v naravni ambient, ki predstavlja zaokroženo celoto,

povezano s stezicami vse do rekreacijskih naprav, avto campinga in plaže.

Ko bo počitniški dom s športnimi objekti dograjen, bo tudi dotok naših delavcev v bližnji sezoni občutno večji. To je tudi zadosten razlog, da smo se odločili za izgradnjo novega počitniškega doma. Razen tega pa se je v Biogradu na moru marsikaj spremenilo. V občinskem merilu si močno prizadevajo, da bo prostor za campinge urbanistično urejen, saj vendar vemo, da je obmorsko mesto z 2.600 prebivalci in ugodno morskimo klimo ter borovimi gozdički zelo dobro znano in vsako leto sprejema vedno večje število turistov. Če upoštevamo dejstvo, da je v bližini jadranska magistrala, potem lahko trdimo, da so dani vsi pogoji za to, da bodo člani našega kolektiva z zadovoljstvom preživeli svoj dopust v Biogradu na moru, kakor njihovi sodelavci v počitniškem domu v Crkvenici. Omenim naj, da je že izdelan prvi idejni projekt, ki ga je izdelalo projektivno podjetje »Donat« iz Zadra. Ta projekt je gradbeni odbor ob prisotnosti projektanta vsestransko pregledal in ugotovil, da je projektant koristno in smotrno upošteval vse tisto, kar je bilo zajeto v gradbenem programu, ki ga je sestavil gradbeni odbor. Razumljivo je, da je izdelani program za gradnjo počitniškega doma v Biogradu pomemben prispevek k povečanju množične rekreacije, zato bomo morali za realizacijo tega programa čimprej zagotoviti potrebna sredstva.

Jože Frece

Jeseniški likovniki so razstavljali

Ni še dolgo, kar smo občudovali samostojno razstavo Toneta Tomazina in že so jeseniški likovniki spet razstavili svoja dela v mali dvorani pri Jelenu. Žal je velika razlika v samem razstavnem prostoru, kajti prednosti novega paviljona, v katerem je razstavljaj najprej Jakac in kasneje Tomazin, so se pokazale šele sedaj, ko smo se spet vrnili nazaj v to dvorano. Primerjava je naravnost porazna in postalo nam je jasno, kakšen vpliv ima razstavni prostor na počutje obiskovalcev in s tem na uspeh razstave. Nov razstavni prostor bi na Jesenicah resnično nujno potrebovali.

Razstava, na kateri je 13 »Banane« ter tempera »V avtorjev prikazalo 31 del v Rovtahu« sta zanimiva in tehnično dobro izdelana. Poet gvašu, ne pomeni kakšno prelomnico v ustvarjanju jeseniških članov »DOLIKA«, dve v olju, kjer skuša ubiti nekaj drugačnega pota kot smo pri njem v glavnem vajeni ter dva akvarela, ki sta mu tako tehnično kakor tudi kompozicijsko izredno lepo uspela. Dve platni CVETKA ZUPANA nam potrjuje ta, kar smo ugotovili že na prejšnjih razstavah, da se je otresele svoje melanholije in temačnih barvnih kompozicij ter začel z novim optimističnim izrazom, ki mu nedvomno bolj uspeva in leži kot prejšnji.

Po daljšem času se je jeseniškemu občinstvu spet predstavil JANEZ AMBROŽIČ z edinim oljem »Jutro«, kjer izstopa v primerjavi z drugimi razstavljenimi deli s svojstvenimi barvnimi toni, ki pa kar ugajajo. STANE BREŽIGAR je razstavil samo olje »Zima«, ki pa tako motivno, kakor tudi v kompoziciji in barvi ni posebno originalno. Duševni vodja »DOLIKA« JOŽE ČEBULJ je s štirimi akvareli ostal zvest svojim že znanim idealom v likovnem ustvarjanju. Prijetno je presenetil FRANC DOLINSEK s platnom v olju »Ledene rože«, kjer je znal prikazati tako barvno kakor tudi motivno lepe kontraste, ki so mu uspeli. Tudi FRANC JENSKO je po dolgem premoru prikazal svoje olje »Muzikantova kuhinja« in delo je po svoje originalno ter kompozicijsko zanimivo izdelano. Tri »Tihožitja« v olju JANEZA KOZAMERNIKA ne predstavljajo kakšnega odkritja, čeprav so tehnično solidno izdelana. FRANC KRAJČER se je predstavil z dvema deli v olju v svojem običajnem stilu in pri »Prvi žičnici« se je tudi dovolj uspešno uveljavil v zahtevni figuraciji. V obeh platnih LOJZETA LIKOVIČA »Martuljek« in »Krma« se pozna, da se je avtor mnogo ukvarjal s perorisbo in bi želeli, da bi poskušal v bodoče pri oljni tehniki zastaviti nekoliko drugače. Platno »Topoli« PAVLA LUZNIKA kaže zanimive barvne prijeme, medtem ko pri ostalih dveh razstavljenih delih v olju ni pokazal kaj posebnega. Zanimiv in stilno dognan je TINE MARKEŽ tako v olju »Piščenca« kakor tudi v obeh miniaturnih temperah, kajti vsa tri dela nosijo njegov osebni pečat. RUDI RAJHMAN je razstavil dve olji, od katerih je posebno privlačna v barvni kompoziciji »Rečica«, pa tudi gvaš

K.

Tudi mladi na naj sodeluje v razpravi o statutu podjetja

Pod tem naslovom je bil v časopisu »Železar«, z dne 16. novembra objavljen prispevek, ki obravnava med drugim tudi delo Svobode, konkretno tudi DPD Svoboda »Toneta Čufarja« na Jesenicah. Želim poudariti nekatere stvari, ki niso v skladu z dejavnostjo te Svobode. Glede instrumentalnega seksta bi popravil, da ni železarna Jesenica kupila njim instrumente, temveč da so instrumenti njihova last. Mišljeni instrumenti so bili kupljeni za pihalni orkester, ki pa opravičuje svojo dejavnost.

V članku je bil omenjen tudi ansambel narodnih plesov, za katerega menim, da je zelo kvaliteten in zato mnogo gostuje izven območja Jesenic, manj pa nastopa na svojem območju. Poudaril bi tudi, da ni šlo za osebnost kot so to trdili nekateri.

Ker dejstva, o katerih smo razpravljali na konferenci, niso bila predhodno v celoti preverjena, je prišlo do teh napačnih navedb.

Božo Sotlar

Poročilo o prvem kongresu za medicino dela v Beogradu od 11. do 15. novembra 1963

Medicina dela je najmlajša specialistična veja medicine, med ostalimi že vsakomur poznanimi specializacijami medicine. Začetki te strokovne veje so že v začetku tega stoletja, čeprav v skromni obliki, ko se je pojavila industrializacija, ki je škodovala zdravju delovnega človeka. Peščica zdravnikov si je že takrat prizadevala zaščititi delavca in delavko na delovnem mestu.

Že takrat so spoznali, da je marsikatero delovno mesto v industriji takega značaja, da kvarno vpliva na zdravega človeka. Vedno bolj je bila vidna potreba po zdravniškem nadzorovanju delovnega človeka v industriji. Zdravnik, zlasti obratni zdravnik, ki ga danes imajo vsa večja podjetja, je v prvi vrsti poklican, da se do podrobnosti seznani s tehnološkim procesom, da opazuje, študira ter raziskuje delovno okolje in njegov vpliv na delovnega človeka. Naloga zdravnika je, da pravočasno ugotavlja škodljiv vpliv okolja na zdravega človeka, da ga skuša odstraniti, če pa tega zaradi tehnološkega procesa ni mogoče, da delavcu z različnimi zaščitnimi sredstvi zaščiti zdravje. V primeru poškodbe pa mora delavca pravočasno odstraniti s takega delovnega mesta in najti zanj drugo ustrezno mesto. Vsekakor je treba tehnološko delo vedno tako urediti, da bo po možnosti nepotrebno vsako individualno zaščitno sredstvo.

Tudi v naši državi industrializacija hitro napreduje, skoraj bi rekel, da jo zdravstvena služba le s težavo dohiteva. Tehnološki proces se hitro spreminja in razvija po zahtevi sodobne industrije in o škodljivem vplivu novega tehnološkega procesa, za katerega mnogokrat niti tehniki in inženirji ne vedo, kako bo vplival na delovnega človeka, izvemo zdravniki šele naknadno, ko ugotovimo ta škodljiv vpliv novega tehnološkega procesa na delovnega človeka. Na kratko bi rekel, da zdravstvena služba pogreša mnogokrat sodelovanje s tehnično službo, kar je nujno potrebno za zaščito delovnega človeka.

Že več let so na svetu kongresi za medicino dela v svetovnem merilu. Hvalevredno je bilo, da je letos prvič Združenje zdravniških društev SFRJ, Združenje za medicino dela, pod pokroviteljstvom predsednika SFRJ Josipa Broza Tita, organiziralo PRVI JUGOSLOVANSKI KONGRES ZA MEDICINO DELA.

V ponedeljek 11. novembra ob 17. uri je predsednik kongresnega odbora, akademik prof. dr. Ilija Djuričić odprl prvi jugoslovanski kongres za medicino dela v Beogradu v stavbi Kolarčeve ljudske univerze. Pozdravil je vse navzoče goste iz inozemstva, vse sodelavce, tako odposlanca predsednika republike, tov. Moma Markovića ter ostale družbene in politične delavce.

V svojem govoru je Moma Marković zlasti poudaril, važ-

nost problema zaščite zdravja delavcev Jugoslavije ter problem poškodb respiratornega sistema, ki sta bili glavni temi kongresa.

Kongresa se je udeležilo 780 Jugoslovancev, od tega 373 zdravnikov in 11 inozemskih gostov; med njimi so bili tudi: prof. dr. Sven Forssman — Stockholm, Švedska, prof. dr. Avgust A. Letavet, član akademije medicinskih ved — Moskva, SSSR, dr. Jean Jacques Gillon, — Pariz, Francija, prof. dr. Jaroslav Teisinger — Praga, Čehoslovaška, doc. dr. Max Castens — Recklinghausen, Zapadna Nemčija, prof. dr. Mirčo Lukanov — Sofija, Bolgarija. Za reševanje strokovnih in znanstvenih problemov so bili razen zdravnikov zbrani tudi biologi, mikrobiologi, biofiziki, biokemiki, psihologi, inženirji raznih strok, ekonomisti, juristi, sociologi, statistiki in drugi visokokvalificirani strokovnjaki in znanstveniki.

Glavne teme kongresa so bile:

1. Problem zaščite delavcev Jugoslavije, ki je bila obravnavana v 11 referatih. Zlasti je bil zanimiv referat prof. dr. Kesiča iz Zagreba, ki je prikazal vpliv industrializacije na nataliteto (rojstva), morbiditeto (obolelost), in mortaliteto (umrljivost).

2. Profesionalne poškodbe respiratornega sistema.

Ta tema je ena najbolj aktualnih na področju zaščite zdravja, ker obolenja dihalnih organov zavzemajo prvo mesto na lestvici pogostosti obolenj. Zlasti so inozemski gostje pohvalili jugoslovanske zdravnike, da so bili prvi ki so pristopili k razširčevanju in reševanju tega aktualnega svetovnega problema, posledico prahu obolenja. Na podlagi najrazličnejših preiskav in študij je danes dokazano, da prah kakršne koli vrste povzroča spremembe v pljučnem tkivu, katerih končna oblika je kronični bronhitis in emfizem pljuč. Ugotovljeno je že danes, da je astma v številnih primerih končna postaja kroničnega bronhitisa in različnih prasnih obolenj.

Celokupno je bilo na kongresu prebranih 134 referatov in koreferatov. Po predavanjih je bila še razprava. Predavanja so bila dnevno od 9. do 13. ure ter od 16. do 20. ure in so bila za udeležence kongresa zanimiva, toda tudi naporna.

Preden bi zaključil moj prikaz dela kongresa za medicino dela, bi posebno opozoril bralce na vse težavnejše delo zlasti obratnega zdravnika, ko z razvojem tehnike kla-

sične akutne intoksikacije pridejo v degenerativne procese organov, kjer igra razen agens-kemičnih snovi v mali koncentraciji, cela vrsta drugih činiteljev delovnega okolja izredno važno vlogo.

Vsi ti problemi pa bodo še bolj komplicirani z našim razvojem tehnike in znanosti, zlasti z avtomatizacijo, elektroniko in razvojem nuklearne energije.

Važna je ugotovitev I. kongresa za medicino dela v Beogradu, da prah, pa naj bo mineralen, metalen ali organske sestave, ima škodljiv vpliv na dihalne organe! Vse, kar sem slišal na predavanjih, stoddostno drži. Mene osebno je motilo edino to, da ni bilo referata, ki bi prikazal škodljiv vpliv kajenja na respiratorne organe. Menim, da nikotin ter ostali razvijajoči se plini in temperatura, ki se razvija pri kajenju, zelo škodljivo vplivajo na sluznico respiratornega trakta in tako preddisponirajo za različna obolenja, na drugi strani pa ustvarjajo ugodna tla za različna prasná obolenja.

V petek, dne 15. novembra ob 16. uri je bil kongres na slavnostnem zasedanju vseh prisotnih zaključen.

Pomembnost I. kongresa za medicino dela je v tem, da je kot prvi začel z razširčevanjem problema obolenj respiratornega sistema ter je zato žel laskavo priznanje inozemskih gostov.

Osebnostno želim, da bi bilo nadaljnje delo zdravnikov, ki jim je zaupana skrb za zdravje našega delovnega človeka, uspešno in v korist našemu delovnemu človeku, da bi lahko zdrav, srečen in zadovoljen na stara leta užival svoj pokoj po napornem delu v naši industriji.

Dr. Milan Čeh

S seje občinske skupščine Jesenice

Razprava o izpolnitvi družbenega plana za letošnjih devet mesecev

Glavna točka dnevnega reda 5. seje občinske skupščine, ki je bila pretekli teden, je bilo devetmesečno poročilo in razprava o njem, saj je temeljito obravnavalo gibanje gospodarstva v naši občini v obdobju januar — september letošnjega leta.

Ker je glavni gospodarski faktor jeseniške občine železarna, saj predstavlja skupni dohodek železarne po letošnjem planu tudi 85 % celotnega dohodka naše občine, dejansko pa je bilo ustvarjeno v devetih mesecih 83,5 %, je v poročilu tudi precej podrobno analizirano letošnje gospodarsko stanje v železarni. To pa je v razpravi še močno dopolnil glavni direktor železarne inž. Hafner, ki je dodal še nekatera podrobnejša pojasnila v zvezi z letošnjo izpolnitvijo proizvodnih nalog v železarni. Poleg tega je obrazložil tudi zadnje ukrepe in sklepe, ki jih je sprejel CDS železarne na zadnjih zasedanjih v zvezi z osebnimi dohodki v najtežjih obratih železarne.

Poročilo o realizaciji proračunskih dohodkov in izdatkov za devet mesecev letošnjega leta je pokazalo, da so bili dohodki realizirani samo 66,5 %, kar je 9,5 % manj kot je bilo planirano. Vzrok za to je v manjši realizaciji prispevka iz osebnega dohodka delavcev v gospodarskih in negospodarskih dejavnostih, ker so bili tudi osebni dohodki nižji kot je bilo planirano. Poleg tega sta bila slabše realizirana tudi občinski prometni davek od malo-prodaje ter prometni davek od zasebnikov in vrednotnic.

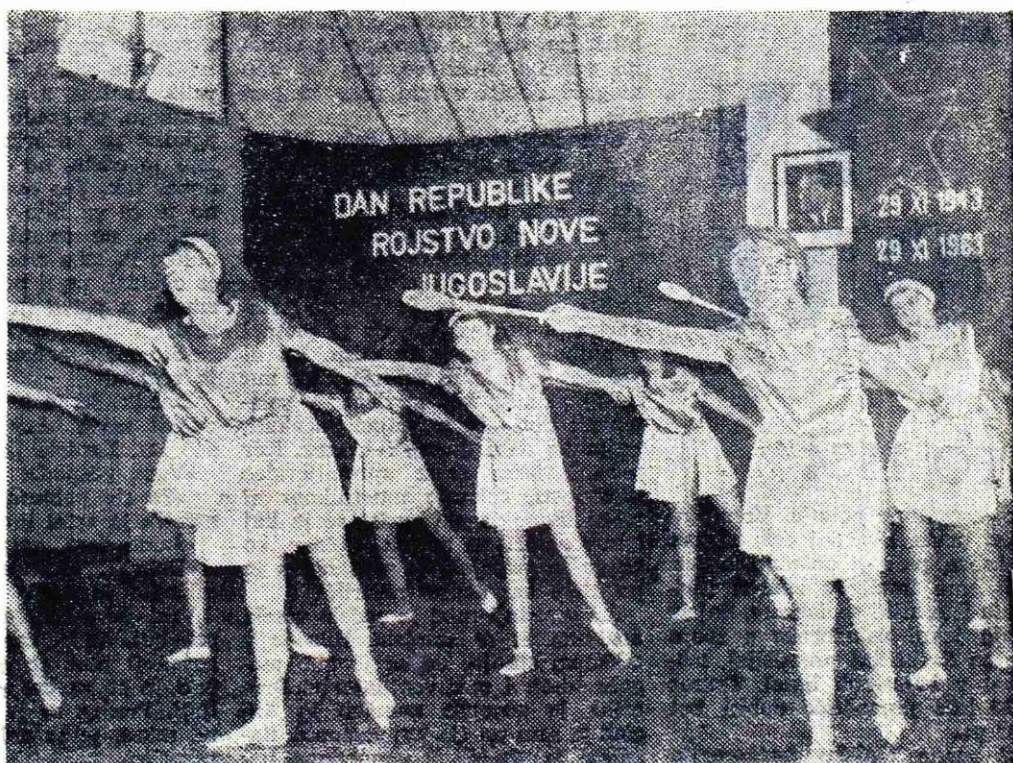
Tudi proračunski izdatki so bili do 30. 9. 1963 nižji kot so bili planirani, vendar to ni dejansko stanje, ker so bile ob koncu septembra še različne neplačane obveznosti. Tako so dejanski izdatki za približno 50 milijonov višji kot doseženi dohodki.

V razpravi je bilo povedano tudi mnenje, da bodo težave s sredstvi, ki jih rabimo za negospodarske investicije. Poleg tega bo potrebno že v bližnji bodočnosti posvetiti več pozornosti drugim gospodarskim dejavnostim naše občine in med njimi ne na zadnjem mestu turizmu. S tem bomo tudi na drugih gospodarskih področjih prišli do več potrebnih finančnih sredstev in pri tem nekoliko manj občutili težave železarne kot je to primer sedaj.

V nadaljevanju seje je skupščina izdala še nekaj poročilnih izjav za najemanje kreditov ter razrešila in imenovala nove člane organov upravljanja pri raznih zavodih.

Na koncu je bil slavnostni del seje, na katerem je govorila o pomenu 20. obletnice II. zasedanja AVNOJ poslanka organizacijsko-političnega zbora SRS inž. Marija Vičarjeva.

K.

S slavnostne akademije v počastitev 29. nov. na osnovni šoli Prežihov Voranc

Seminar komandnega kadra delavskih PA baterij

V dneh 25., 26. in 27. nov. 1963 je bil na Jesenicah trinnevni seminar komandnega kadra delavskih baterij v SR Sloveniji.

Seminar je bil razdeljen v glavni na tri osnovne te-

me, med katerimi je bila izredno zanimiva in prvič izvedena praktična vaja delavske baterije skupno z enotami civilne zaštite.

Namen te vaje je bil v glavnem, da se praktično v

današnji atomski dobi dokaže, kako lahko z osebnimi ali kolektivnimi sredstvi zaščitimo ljudstvo in orožje na določenem sektorju več ali manj izpostavljenemu radioaktivnemu prahu in praktična izved-

ba dekontaminacije tehničnih sredstev in ljudstva pri orožju.

Vaja, v kateri je sodelovalo eno oddeljenje delavske baterije in kemični vod civilne zaštite železarne, je popolnoma uspela ne le v pogledu hitrosti izvajanja zadanih nalog, ampak tudi v pogledu pravilnega sodelovanja med temi enotami pri ugotavljanju radioaktivnega žarčenja pri dekontaminaciji zemljišča, tehničnih sredstev in ljudstva. Dokazal je tudi, kako lahko razna priročna sredstva uporabimo kot dekontaminacijsko sredstvo.

Ne glede na to, da zaradi slabih vremenskih razmer ni bilo mogoče sodelovanje letalskih sil, kar bi gotovo imelo še boljši uspeh, je z uspešnim imitiranjem atomskega bombardiranja Kranja potom radioaktivnega prahu, prenešenega z vetrom, uspelo ogroziti tudi Jesenice, kar je javila opazovalna postaja.

Tako je bilo omogočeno enotam civilne zaštite uporabiti tudi RBH patrole, ki so ugotovljale radioaktivnost prahu, RBH skupino za popolno dekontaminacijo ljudstva, pri kateri so uporabili najsodobnejša sredstva za ugotavljanje najmanjše radio-

aktivnosti na obleki, čevljih, telesu in drugje in RBH skupino za dekontaminacijo orožja.

V priloženih slikah je razvidna dekontaminacija orožja in ugotavljanje radioaktivnosti pri ljudeh, ki je bilo pri orožju v času, ko so padale radioaktivne prvine v obliki prahu.

Na koncu vaje so bila vsa uporabljena sredstva za ugotavljanje radioaktivnosti, sredstva za zaščito ljudstva in orožja, priročna sredstva, ki lahko kot prva pomoč služijo kot zaščita pred žarčenjem, s tolmačenjem strokovnjakov še enkrat pokazana vsem članom seminarja. Ogledali pa so si jih tudi naš glavni direktor, komercialni direktor in direktor splošnega sektorja.

Oddeljenje naše delavske baterije je sodelovalo tudi pri tehničnem pregledu baterije, kako se organizira in izvede tehnični pregled in s praktičnim delom na orožju pomagalo k uspešni izvedbi seminarja.

Ker je bil prvi dan seminarja posvečen v glavnem značaju in vlogi protiletalske obrambe na splošno in na osnovi teorije je bilo zadnji dan govora, kako in na kak-

šen način se la podjetja, PA ar žišča, mostove i kako se napada katerih žive ljudi.

Na pobudo vod ne so si udeleženi ogledali zgodovinitosti našega muzeja NOB, se lepota naših k dali pa so si t obrate železarne že, jeklaro in val va Hokejskega k omogočila tudi o ske tekme med in domačimi, v zaradi dežja ni t

Podpolkovnik tov. Dobovšek predava o učinku atomskih bomb na ljudstvo in tehnična sredstva

SVARUN

MI IN ONI

LETO 1954

Bilo je zgodnje poletje. Vreme ni bilo kaj prida. Dva dni dež, en dan malo sonca, pa spet oblačno in dež. Takrat smo imeli še znaten turistični in izletniški socializem. Saj je celotno javni uslužbenec s svojo lačo, ne da bi kaj preišljaj, lahko spat v katerikoli hotel. Takrat je bilo teže prenočišče dobiti kot lačati ga.

Pred znano blejsko restavracijo je sredi popoldneva ustavil avtomobil okornih oblik. Iz njega je

izstopil angleški turist v vetrovki in posvaljkanih hlačah. Poteze obraza so ga izdajale za umetnika — slikarja ali glasbenika. O tem je pričala tudi negovana brada.

Ko je skrbno zaklenil avtomobil in vrgel bežen pogled proti jezeru, je stopil v restavracijo. Očitno je bil lačen, zato je skromno in vljudno vprašal strežnico, kaj bi bilo mogoče dobiti v tem času za pod zob.

Sporazumevanje ni bilo lahko, ker je znala strežnica ravno toliko angleško kot Anglež slovensko in sta se zato pogovarjala v nemščini, ki sta jo skupaj obvladala približno tri lekcije. Kljub temu jima je uspelo, da sta drug drugemu presadila svoje želje in misli. Natakarka je dopovedala, da je prispel v najbolj neugodnem času, ko ni več kosila in še ni večerje. Zato mu lahko prinese kaj mrzlega — salamo ali sir — če je voljan počakati, pa lahko dobi dunajski zrezek. Ker je asketizem zvest spremljevalec umetnosti, čakanje umetnikom ni težko. Popoldanski turist se je kaj lahko odločil za zrezek. V času, ko so ga pripravljali, je vzel notes in po njem kar naprej pisal.

Pri sosednji mizi je sedela vesela družina in se smejala. Bila je v takšnem stanju, da se je bilo mogoče smejeti tudi ventilatorju. Družina je govorila nemško in Anglež je sem pa tja kaj razumel. Razumel je, da so si neprestano nazdravljali in se spodbujali k pitju. Med tem, ko je čakal na zrezek, jim

je natakarka dvakrat zamenjala prazno vinsko embalažo. Videti je bilo, da to Angleža očitno zabava. Čečkanje po notesu in dogodki pri sosednji mizi so mu napravili čakanje sila kratko.

Z zanimanjem je opazoval natakarko, ki je položila na mizo skromno papirnato servieto in notri zavite vilice z nožem, preden velik krožnik z nenavadno velikim zrezkom, na sredo mize, onkraj pepelnika pa košarico s kruhom. Potem je odšla, ne da bi mu voščila dober tek. Vse se mu je zdelo čudno in bi ga bilo najbrž precej zaposlilo, da se ni osredotočil na obliko in težo zrezka. Skrbno si ga je ogledal, segel po nožu in vilicah, zmajal z glavo in poklical natakarko.

»Ste meni prinesli ta zrezek?« jo je vprašal.

Zmedla se je in pomislila, da je odkril tujec na krožniku najmanjšop las. Zardela je in priznala:

»Vam, gospod.«

»Pa ste prinesli ta zrezek samo meni?« je vrtal umetnik.

»Samo vam, gospod.«

»Dobro,« je dejal Anglež in natakarka je odšla k točilni mizi.

Vzel je vilice in nož in se pripravljaj, da bi zarezal v meso. Pri sosednji mizi so ga pričeli opazovati in so za čas pozabili nazdravljati. Preden se je z nožem dotaknil mesa, je še enkrat poklical natakarko.

»Veste, ampak jaz nimam živih nakaznic,« ji je rekel.

Natakarka se je zasmejala: »Jih ne rabite.«

Zmajal je z glavo, odložil nož in ji pomignil, naj se skloni k njemu. Potem je zelo tiho vprašal:

»Pa lahko dobi pri vas vsakdo takle zrezek?«

Preden se je natakarka znašla, je raztolmačil vprašanje nek gost pri sosednji mizi.

»Vsakdo,« je zatrdila.

»Tudi vaši ljudje? Ne samo mi, inozemci?«

»Kdor hoče. Da ima le denar.«

»Lahko večkrat tedensko ali samo enkrat?«

Spet je moral pomagati tolmač.

»Desetkrat dnevno,« je odvrnila, se smejala in odkimavala z glavo. Odšla je, ne da bi čakala nadaljnjih vprašanj. Vse skupaj se ji je zdelo neumno. »Saj so vedno pravili, kako čudnaši ljudje so Angleži,« se je potolažila.

Umetnik pa se je pobožno lotil svojega zrezka. Pojedel je ves kruh in natanko polovico mesa. Drugo polovico je zavil v skromni papirnat servietič in jo odnesel s seboj. Najbrž si je mislil:

»Tako je najbrž samo tule, tik za mejo. Za propagando. Spodaj pa bo nemara čisto drugače.« In potem so gostje pri četrtem litru natakarki komaj dopovedali, da so imeli v tistem času Angleži še nakaznice za meso. Zato tisti umetnik ni mogel razumeti, kako more naš turizem postreči z zrezki, ki gledajo čez krožnik kar tako meni nič, tebi nič.

Ekipo civilne zaštite pri pregledu radioaktivnosti

Po namišljeni atomski železarne so top prepovedani.

OSNUTEK STATUTA

Upravljanje železarne

(NADALJEVANJE)

Posredno upravljanje — organi upravljanja

Cl. ...

Organi upravljanja v Železarni Jesenice so:

- delavski svet železarne
- upravni odbor
- delavski sveti delovnih enot in
- direktor železarne.

Cl. ...

Vsi organi upravljanja navedeni v prejšnjem členu so v delokrogu pristojnosti, ki jih določa ta statut med seboj enakopravni in samostojni. Nobeden od navedenih organov ne more razveljaviti sklepa drugega organa, če je bil sklep sprejet v okviru pristojnosti.

a) Delavski svet železarne

Cl. ...

Delavski svet železarne je osrednji organ delavskega samoupravljanja v delovni skupnosti in kot tak predstavlja delovno skupnost ter odgovarja za upravljanje družbeni skupnosti oziroma njenim organom.

Cl. ...

Delavski svet železarne volijo člani delovne skupnosti neposredno in tajno. Člani delovne skupnosti volijo po delovnih enotah, ki so obenem tudi volilne enote in ima vsaka svojo kandidatno listo.

Člani za Delavski svet železarne se volijo po ključu, ki ga za vsakokrat določi Delavski svet železarne.

Kandidatno listo predloži sindikalni odbor delovne enote ali pa desetina članov delovne enote.

Cl. ...

Volitve v Delavski svet železarne vodi volilna komisija, ki jo imenuje Delavski svet železarne in ima v svojem sestavu še komisijo za sestavo volilnih imenikov in volilne odbore po volilnih enotah.

Cl. ...

Ostale podrobnosti v zvezi z volitvami v Delavski svet železarne ureja poslovnik za delo delavskega sveta železarne.

Cl. ...

Mandat članov Delavskega sveta železarne traja 2 leti s tem, da se vsako leto zamenja polovica članov. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v Delavski svet železarne.

Cl. ...

Prvo sejo Delavskega sveta železarne skliče najpozneje v 14. dneh po opravljenih volitvah predsednik volilne komisije. Prvi seji Delavskega sveta železarne prisostvujejo člani prejšnjega delavskega sveta in novo izvoljeni člani. Sejo vodi do izvolitve predsednika in njegovega namestnika, najstarejši novoizvoljeni član.

Cl. ...

Predsednika in njegovega namestnika volijo novoizvoljeni člani izmed sebe javno z dviganjem rok, če delavski svet ne sklene, da bosta predsednik in njegov namestnik izvoljena tajno z volilnimi listki.

Kandidata za predsednika in njegovega namestnika predlaga sindikalna organizacija ali član delavskega sveta v imenu ene desetine vseh članov.

Cl. ...

Seje delavskega sveta so javne in jim lahko prisostvuje vsak član delovne skupnosti, sklicuje pa jih predsednik najmanj enkrat na dva meseca.

Predsednik je dolžan sklicati sejo Delavskega sveta železarne, če to zahteva upravni odbor, izvršni odbor sindikalne organizacije, tretjina članov delavskega sveta, tretjina samoupravnih organov delovnih enot ali direktor železarne.

Cl. ...

Če predsednik ne skliče seje delavskega sveta v smislu prejšnjega člena, to stori

namestnik. Če pa tudi namestnik to odkloni, potem skliče sejo Delavskega sveta železarne najstarejši član. Na tako sklicani seji se najprej zasliši predsednika oziroma njegovega namestnika in če sta sklic seje neopravičeno odklonila, se jih razreši dolžnosti in izvoli novega predsednika. Nadaljevanje seje vodi novoizvoljeni predsednik.

Cl. ...

Za vsako sejo Delavskega sveta železarne morajo dobiti člani tri dni prej pismeno vabilo z gradivom o katerem bo delavski svet na seji razpravljal.

O datumu, času, kraju in dnevnem redu seje je treba najmanj tri dni pred sejo obvestiti tudi delovno skupnost.

Cl. ...

Sejam delavskega sveta so člani dolžni prisostvovati. Poleg članov pa so sejam dolžni prisostvovati tudi člani upravnega odbora, ki niso člani delavskega sveta, direktor železarne, ter direktorji sektorjev oziroma vodje služb, če je na dnevnem redu razprava po vprašanjih z njihovega področja.

Cl. ...

Delo v Delavskem svetu železarne je častna funkcija in člani zanj ne prejemajo nagrad. Članom delavskega sveta se prizna plačana odsotnost, če čas seje sovpada z njihovim delovnim časom. Članom delavskega sveta, ki stanujejo izven območja Jesenic se prizna povračilo dodatnih stroškov (prevoz, prehrana) če jim jih z ozirom na njihov delovni čas, povzroči seja delavskega sveta, komisije ali upravnega odbora. Povračilo stroškov ureja poslovnik.

Cl. ...

Člani delavskega sveta opravljajo svojo funkcijo:

- na sejah delavskega sveta,
- na sejah komisij in
- v svoji delovni enoti

Na sejah delavskega sveta so člani dolžni in imajo pravico sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja predsedniku delavskega sveta, predsedniku upravnega odbora, direktorju železarne in morda prisotnim vodjem služb ali direktorjem sektorjev, izražati svoje predloge ter glasovati za ali proti predloženemu sklepu.

Na sejah komisij imajo člani pravico in dolžnost sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja in izražati svoja mnenja ter predloge.

V svoji delovni enoti so člani delavskega sveta dolžni tolmačiti stališča in sklepe Delavskega sveta železarne, enako na sejah delavskih svetov delovnih enot kot na zborih. Predloge ali zahteve delovne enote člani lahko prenašajo na seje Delavskega sveta železarne le, če za to obstaja sklep zбора oziroma sklep delavskega sveta delovne enote.

Izven teh organov člani delavskega sveta nastopa kot član delovne skupnosti v popolnoma enakopravnem položaju z ostalimi.

Cl. ...

Člani delovne skupnosti, ki prisostvujejo seji Delavskega sveta železarne niso pa njegovi člani, imajo pravico sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja, izražati svoje mnenje in predloge, nimajo pa pravice glasovati za ali proti predloženemu sklepu.

Cl. ...

Delavski svet železarne sprejema sklepe tako, da predsednik predloži točno formulacijo, člani pa za predlog glasujejo javno z dviganjem rok. Sklep je pravno veljaven le če seji prisostvuje več kot polovica članov in je za predlog glasovala večina prisotnih.

Kadar Delavski svet železarne sprejema, spreminja ali dopolnjuje statut, sprejema pravilnik o delovnih razmerjih, o delitvi čistega dohodka, sprejema gospodarski načrt, zaključni račun, razpravlja in potrjuje nova vlaganja v železarni, glasuje o razrešitvi upravnega odbora ali posameznega člana upravnega odbora, o imenovanju novega direktorja železarne, mora seji prisostvovati $\frac{2}{3}$ članov, da je seja sklepčna in mora za predlog glasovati $\frac{2}{3}$ prisotnih, da je predlog sprejet.

Cl. ...

V primerih, če se pri glasovanju izreče enako število za in proti predlogu je treba glasovanje ponoviti tajno z glasovalnimi listki. Če je tudi v tem primeru število pozitivnih in negativnih glasov enako se smatra, da predlog ni sprejet in ga je treba obvezno dati na dnevni red prve prihodnje seje.

Cl. ...

Sklepi delavskega sveta sprejeti na način, kakor ga opisujejo prejšnji členi so pravno veljavni za vso gospodarsko organizacijo, za vse člane delovne skupnosti in za vse samoupravne organe. Nihče nima pravice sklepe menjati ali dopolnjevati.

Cl. ...

Delavski svet železarne ima pravico, da za enotno obravnavanje določenih vprašanj v vsej delovni skupnosti, pa čeprav ta vprašanja ne spadajo v njegovo pristojnost, posreduje delovnim enotam in njihovim upravnim organom smernice, navodila in priporočila.

Cl. ...

Pristojnosti Delavskega sveta železarne (navesti pristojnosti)

Cl. ...

O vsaki seji Delavskega sveta železarne je treba voditi zapisnik, ki mora obvezno vsebovati datum in čas seje, dnevni red, prisotnost, točno formulacijo posameznih sklepov in rezultate glasovanja. Zapisnik podpisuje zapisnikar, predsedujoči in dva

Cl. ...

Delovna enota samostojno odloča o načinu delitve doseženih sredstev osebnega dohodka na posameznika, pri čemer pa je dolžna upoštevati kriterij delitve po vloženem delu in vplivu posameznika na kolektivno doseženi uspeh.

Cl. ...

Osnovno merilo za vrednotenje posameznega delovnega mesta pri doseženih sredstvih delovne enote je analitična ocena, ki s številom točk določa medsebojni odnos delovnih mest v delovni enoti. Izvedba analitične ocene in uporaba iste pri izračunavanju finančne (dinarske) vrednosti je enotna za vso železarno.

Cl. ...

Ostala merila, ki jih v sistemu obračuna železarne lahko uporabljamo so:

- obračun delovnega učinka po normi
- izvršitev dela v akordu ali po dogovoru
- doseženi učinki, predpisani z internimi pravilniki delovnih mest
- dodatki za delo pod nenormalnimi pogoji
- udeležba na povprečnem presežku norme, oziroma delu tega presežka
- premije
- interni dogovori delovne skupine, potrjeni od organov upravljanja delovne enote

- nagrade

Cl. ...

Merila delitve in vse spremembe v merilih sprejema delovna enota izključno na zboru. Kadar delovna enota zahteva za izvedbo

spremembe dodatna sredstva, spremembo odobri lahko le Delavski svet železarne.

Na sredstvih čistega dohodka, ki se razdeljujejo preko skladov, oziroma služijo za financiranje skupnih potreb, imajo pod enakimi pogoji pravico vsi člani delovne skupnosti. Ta sredstva so predvsem namenjena za:

- financiranje dodatne prehrane;
- financiranje strokovnega izpopolnjevanja;
- financiranje rekreativne dejavnosti, namenjene članom kolektiva med delovnim časom in v prostem času;
- financiranje stanovanjske izgradnje;
- financiranje drugih stvari, ki jih predpisih lahko krijemo iz skupnih sredstev;

Cl. ...

Pravico do udeležbe na osebnem dohodku uveljavlja posamezni član delovne enote na ta način, da mu odgovarjajoča služba na osnovi sprejetih meril, doseženega lastnega delovnega učinka, učinka delovne enote in uspeha podjetja, izračuna višino osebnih dohodkov in posamezniku predloži ob izplačilu pismeni obračun. V kolikor se posameznik z obračunom ne strinja in smatra, da ne temelji na stvarnih osnovah, ima pravico prigovora.

Cl. ...

Prigovor se rešuje po postopku, predpisanem z internimi pravilniki. V kolikor prigovor ni rešen pozitivno in delavec smatra, da je oškodovan, ima pravico pritožbe, ki se rešuje po postopku za reševanje pritožb.

Čl. ...

Pri določanju razmerja delitve čistega dohodka mora Delavski svet železarne upoštevati družbene smernice, izražene v Navodilu za izvajanje načel za delitev čistega dohodka gospodarskih organizacij in v Sporazumu o enotnih kazalcih poslovnega uspeha gospodarskih organizacij, objavljenih v Uradnem listu SFRJ 27/63.

Čl. ...

Kot član Združenja jugoslovanskih železarn se Železarna Jesenice pridružuje tudi načelom delitve, kakor jih sporazumno sprejmejo ostale članice in jih formulirajo v medsebojnem sporazumu.

Z namenom, da se delovnim enotam ustvari enaki pogoji gospodarjenja, ima Delavski svet železarne pravico, da na osnovi analiz spreminja pogoje gospodarjenja posamezne delovne enote. Delavski svet železarne je to dolžan storiti, kadar se ugotovi, da je sprememba startnih pogojev dosegla takšno mejo, ki vpliva z več kot 10 % na padec ali dvig osebnih dohodkov, pri čemer se računa kumulativni osebni dohodek od začetka gospodarskega leta.

Čl. ...

Delovne enote so dolžne pri razporejanju čistega dohodka na osebne dohodke in sklade upoštevati določeno najnižjo stopnjo odvajanja v sklade, dočim z ostankom čistega dohodka prosto razpolagajo. Izjemoma so delovne enote dolžne formirati sklade v primerih, kadar sredstva za osebne dohodke dosežejo tolikšno višino, da bi njih izplačilo povzročilo več kot 10 %-ni porast osebnih dohodkov v primerjavi s predhodnim gospodarskim letom.

Varianti

Izjemoma je delovna enota dolžna formirati sklade v primerih, kadar sredstva za osebne dohodke dosežejo tolikšno višino, da povprečni porast osebnih dohodkov v enoti znaša več kot 5 % nad povprečnim porastom železarne kot celote. Povprečni porast osebnih dohodkov se računa v odnosu na predhodno gospodarsko leto.

Ta sredstva se lahko uporabijo za vlaganje v družbeni standard, za obratne izboljšave ali za izvajanje preventivnih zdravstveno-varnostnih ukrepov in so prenosljiva v naslednje gospodarsko leto le za iste namene.

Čl. ...

Delavski svet železarne lahko iz objektivnih razlogov spremeni primerjalno osnovo ali dovoli porast osebnih dohodkov tudi nad mejo, določeno v predhodnem členu, zlasti v primerih, če posamezna delovna enota v predhodnem letu ni obratovala ob normalnih pogojih, če ugotovi prekomerno fluktuacijo zaradi osebnih dohodkov, ali če

nivo osebnih dohodkov enote zaostaja za povprečnim nivojem osebnih dohodkov podjetja.

Čl. ...

Iz doseženih sredstev čistega dohodka je železarna dolžna formirati obvezne sklade. Obvezne sklade nad predpisano višino formira Delavski svet železarne po opravljeni primerjavi poslovnega uspeha, na podlagi enotnih kazalcev, upoštevajoč ekonomski rezultat in gospodarsko stanje.

Čl. ...

Obvezni skladi železarne so:

- poslovni sklad
- rezervni sklad
- sklad skupne porabe

Neobvezne sklade formira Delavski svet železarne v okviru zakonitih predpisov, s tem, da določi način formiranja in namen uporabe.

PRAVICA POSAMEZNIKA DO UDELEŽBE NA ČISTEM DOHODKU

Čl. ...

Vsak član delovne enote ima pravico do direktne udeležbe na tistem delu čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke, indirektno pa tudi na delu, ki je namenjen za sklade, oziroma stvari, ki služijo za financiranje skupnih potreb, družbenega standarda ter zdravstvenih dejavnosti.

Osnovna načela delitve osebnega dohodka, ki odražajo zakonite pravice posameznika in po katerih se enotno urejajo vprašanja, ki se nanašajo na vse delovne enote, predpiše Delavski svet železarne s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Čl. ...

Pravico do udeležbe pri sredstvih, ki jih ustvarja delovna enota, pridobi posameznik po opravljenem delu, ki mu je kot članu te enote odrejeno in doseženem delovnem učinku. Vsak član delovne enote ima pravico in dolžnost, da sodeluje pri sprejemanju meril s katerimi se ugotavlja udeležba posameznika na doseženih sredstvih.

Čl. ...

Z ozirom na ustaljeni sistem normiranja se smatra norma kot osnovno merilo delovnega učinka posameznika ali skupine. Zato je treba normo kot merilo individualne storilnosti uvajati na vseh delovnih mestih, kjer se učinek da meriti. Delavski svet železarne skrbi za razvoj službe normiranja na tehnični osnovi, prepisuje enotna načela in vsklaja startne osnove za posamezna delovna mesta.

overitelja. Shranjen je v pisarni sekretarja delavskega upravljanja in ima za člane delovne skupnosti značaj javne listine.

Čl. ...

Sklepe in odločbe delavskega sveta, njegova priporočila in smernice, samoupravne akte in predpise, ki jih predpisuje delavski svet, proizvodne načrte in zaključne račune podpisuje predsednik Delavskega sveta železarne.

Čl. ...

Za temeljito razpravo o posameznih vprašanjih imenuje Delavski svet železarne naslednje stalne komisije:

- komisijo za gospodarstvo in osnovna sredstva,
- komisijo za organizacijo dela, storilnost in nagrajevanje,
- komisijo za kadre in izobraževanje,
- komisijo za družbeni standard,
- komisijo za prošnje in pritožbe,

Osnovne naloge komisij so, da podrobno proučijo gradivo o katerem bo delavski svet razpravljal, obrazlože svoje mnenje in predlagajo delavskemu svetu sklepe, oziroma rešitev.

Komisije nimajo pravice samostojnega sklepanja razen, če jih zato pooblasti Delavski svet železarne.

Čl. ...

Osnovne naloge stalnih komisij delavskega sveta so:

a) Komisija za gospodarstvo in osnovna sredstva:

— nenehno spremlja gospodarjenje v železarni in v ta namen razpravlja predvsem:

- o nabavni politiki, politiki zalog in dostavi na potrošno mesto
- o proizvodnji in proizvodnih problemih,
- o prodaji in finančnih problemih,
- o politiki posojil,
- o skladih.

— podrobno razpravlja o vprašanjih s teh področij ob periodičnih poročilih in zaključnem računu, posebej pa še o gibanju proizvodnih stroškov in o problematiki naročil ter dobav.

— v smislu dobrega gospodarjenja nenehno spremlja stanje osnovnih sredstev in v ta namen razpravlja predvsem:

- o letnem načrtu investicijskega vzdrževanja,
- o programu preventivnega vzdrževanja,
- o prodaji in likvidaciji osnovnih sredstev,
- o organizaciji kontrole in evidence osnovnih sredstev.

- o perspektivnem načrtu za razvoj železarne,
- o politiki investiranja in virih črpanja,
- o vrstnem redu gradenj z ozirom na investicijski načrt železarne.

b) Komisija za organizacijo dela, storilnost in nagrajevanje:

— spremlja organizacijo dela v železarni na splošno, pripravlja predloge za njeno izpolnitev. Posebno razpravlja in predlaga izpopolnitev:

- organizacijske strukture železarne,
- tehnološkega procesa dela,
- samoupravnih aktov ter drugih organizacijskih predpisov.

— nenehno spremlja gibanje osebnih dohodkov v delovni skupnosti kot celoti kakor zasleduje gibanje osebnih dohodkov v posameznih delovnih enotah.

— predlaga vsklajevanje osebnih dohodkov v tistih delovnih enotah, v katerih osebni dohodki niso odraz proizvodnih uspehov in produktivnosti.

— celotni sistem nagrajevanja nenehno analizira in izpopolnjuje, tako da so osebni dohodki dejanski odraz vloženega dela in doseženega uspeha.

c) Komisija za kadre in izobraževanje:

— skrbi za pravilno politiko kadrovanja in vzgojo kadrov, ki je prvi pogoj za stalnost kadra in boljše proizvodne uspehe.

— posveča posebno skrb:

- planiranju kadrov,
- politiki napredovanja,
- politiki sprejemanja v delovno razmerje,
- vzgoja kadrov v rednih šolah,
- politiki vzgoje na delovnih mestih,
- rehabilitaciji invalidov.

d) Komisija za družbeni standard:

— v nenehni skrbi za delovnega človeka in njegove življenjske pogoje komisija razpravlja, analizira in predlaga rešitve o:

• stanovanjski problematiki, predvsem družbeni in zadružni gradnji, perspektivnem planu gradnje, virih financiranja, stalnih sredstvih za financiranje družbene gradnje.

• pogojih za izrabljanje dopustov in izletov, predvsem o formiranju in vzdrževanju počitniških domov in taborov,

• rekreaciji, ustanavljanju rekreacijskih centrov,

• socialnem delu na terenu.

• regresih za prevoze, hrano in stanovanje ter malice,

• dotacijah in raznih dajatvah društvom in organizacijam.

e) Komisija za prošnje in pritožbe:

— razpravlja o prošnjah in pritožbah članov delovne skupnosti s tem, da predhodno zbere podatke, zasliši potrebne službe oziroma prizadete in predlaga delavskemu svetu rešitev.

Podrobnejše naloge stalnih komisij predpisuje poslovnik za delo Delavskega sveta železarne.

Cl. ...

Vsak član Delavskega sveta železarne mora biti član ene od navedenih komisij, ki jih sestavljajo tako člani delavskega sveta kot ostali člani delovne skupnosti. Predsednik komisije in njegov namestnik morata biti obvezno člana delavskega sveta podjetja, tajnik komisije pa član odgovarjajoče službe.

Cl. ...

Mandatna doba stalnih komisij je enaka mandatni dobi Delavskega sveta železarne.

Cl. ...

Poleg navedenih stalnih komisij lahko delavski svet za obdelavo posameznih vprašanj ali problemov imenuje tudi občasne komisije.

Naloge občasne komisije so predpisane z odločbo o postavljanju komisije. Njihova doba preneha, če drugače ni sklenjeno, ko je problem predložen Delavskemu svetu železarne in rešen.

Cl. ...

Še pred iztekom mandatne dobe, lahko preneha mandat Delavskemu svetu železarne z odpoklicem, z razpustom ali na kakšen drug način, ki ga zakon predvideva. Članu delavskega sveta lahko preneha mandat še pred iztekom mandatne dobe delavskega sveta z odpoklicem, z ostavko člana in po sili zakona.

Cl. ...

Vsak posamezni član delavskega sveta, lahko da na svoje članstvo ostavko, katero delavski svet mora sprejeti.

Cl. ...

Mandat posameznemu članu delavskega sveta preneha po sili zakona: če je postavljen za direktorja podjetja, če je prenehalo delovno razmerje, če je obsojen za kaznivo dejanje, ki ima za posledico izgubo volilne pravice in v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Cl. ...

Delavski svet železarne ali skupina njegovih članov, oziroma posamezni člani so

lahko odpoklicani, če zaradi slabe dejavnosti ne delajo v interesu delovne oziroma družbene skupnosti, ali kako drugače izgubijo zaupanje delovne skupnosti.

Cl. ...

Odpoklic delavskega sveta lahko predlaga sindikalna organizacija ali določeno število delovnih enot, ki mora po številu zaposlenih zajemati vsaj eno tretjino vseh članov delovne skupnosti.

Cl. ...

Odpoklic skupine članov delavskega sveta lahko predlaga sindikalna organizacija ali delovne enote iz katerih so za odpoklic predlagani člani delavskega sveta.

Cl. ...

Odpoklic posameznega člana delavskega sveta lahko predlaga sindikalna organizacija ali delovna enota iz katere je za odpoklic predlagani član.

Cl. ...

Predlog za odpoklic mora biti pismen in mora navajati ime, priimek in ostale podatke za odpoklic predlaganega člana ter vzrok zakaj je predlagan za odpoklic. Če se predlaga odpoklic za skupino ali posameznega člana, je treba le-tim nuditi možnost zagovora pred sindikalno organizacijo oziroma pred zborom delovne enote, odvisno kdo ga predlaga za odpoklic.

Predlog za odpoklic podpisujejo predsednik IO sindikalne organizacije, če je predlagatelj sindikalna organizacija, oziroma predsedniki zborov delovnih enot, če so te predlagateljice s tem, da se za vsako posamezno delovno enoto navede tudi število prisotnih.

Cl. ...

Glasovanje o odpoklicu je tajno, z lističi na katerih mora biti navedeno ime in priimek predlaganega, vzrok zakaj je predlagan za odpoklic in: »za odpoklic« »proti odpoklicu«.

Cl. ...

Delavski svet železarne ali posamezni člani delavskega sveta so odpoklicani, če je za odpoklic glasovala večina upravičenih glasovalcev.

Cl. ...

Če je odpoklican celoten Delavski svet železarne se razpišejo nove volitve, če pa je odpoklicanih le toliko članov delavskega sveta, da je ta okrnjen, je treba razpisati nadomestne volitve.

Nove volitve ali nadomestne volitve je treba razpisati po določenih člena...

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA

Cl. ...

Ekonomski odraz gospodarjenja kolektiva v vsakem gospodarskem letu je doseženi dohodek, ki ga ugotavljamo med letom s periodičnimi obračuni, ob koncu poslovne dobe pa z letnim zaključnim računom. Organi upravljanja podjetja so dolžni, da razvijajo do najvišje mere načela delitve sredstev po vložnem delu pri čemer se za ugotavljanje rezultatov poslužujejo naravnih in ekonomskih pokazateljev.

Cl. ...

Ugotavljanje dohodka za železarno kot celoto se opravi na podlagi zakonitih predpisov, veljavnih za gospodarske organizacije. Poleg zaključnega računa in obveznih rokov za sestavljanje periodičnih obračunov, se z internimi predpisi lahko določi tudi mesečno ugotavljanje finančnega stanja.

Cl. ...

Ugotovljeni dohodek železarne kot celote predstavlja osnovo za obračun obveznosti do družbe, ne oziraje se na rezultate, ki jih posamezne ekonomske enote dosežejo in izkažejo v svojem obračunu. Osnovno merilo delitve doseženih sredstev je vloženo delo, doseženi ekonomski rezultat in splošni položaj posamezne delovne enote. Nasproti družbi ne more posamezna delovna enota nastopati kot pravna oseba.

Cl. ...

Sredstva, ki ostanejo po obračunu družbenih obveznosti so čisti dohodek železarne, namenjen za kritje osebnih dohodkov in za formiranje skladov. Delavski svet železarne je dolžan pri razporejanju sredstev na osebne dohodke in sklade upoštevati načela dobrega gospodarjenja, t. j. zagotoviti realno rast osebnih dohodkov in sredstev za skladno razvijanje dejavnosti železarne. Razmerja, po katerih se določa delitev doseženega čistega dohodka na osebne dohodke in sklade, predpiše Delavski svet železar-

ne s Pravilnikom o delitvi čistega dohodka, upoštevajoč izvore čistega dohodka, stopnjo produktivnosti in gibanje življenjskih stroškov.

Cl. ...

Da se zagotovi sorazmerni delež posamezne delovne enote v finančnem rezultatu podjetja, se ugotavljanje dohodka izvede istočasno tudi po delovnih enotah na ta način, da se za vsako enoto na podlagi interne prodajne cene izdelkom ali uslugam izračuna vrednost dosežene interne realizacije istočasno pa ugotovi delež materialnih stroškov.

Cl. ...

Dohodek, ki se ugotavlja po delovnih enotah, predstavlja samo razmerje, s katerim je vsaka enota udeležena pri dohodku podjetja. Če je izračunani dohodek delovnih enot višji, oziroma nižji od dohodka podjetja, se korigira z odgovarjajočim faktorjem, ki izraža razliko med doseženim dohodkom, izračunanim na nivoju podjetja in dohodkom izračunanim na nivoju delovnih enot.

Cl. ...

Iz doseženega dohodka prispevajo delovne enote ustrezen delež za kritje družbenih obveznosti podjetja. Ostanek predstavlja čisti dohodek podjetja in delovnih enot, ki se razdeli na osebne dohodke in sklade, upoštevajoč pri delitvi stopnjo produktivnosti in ekonomičnosti posamezne delovne enote. Delavski svet železarne določi obvezno enotno najnižjo stopnjo odvajanja na sklade in tako zagotovi sredstva za financiranje

Cl. ...

Delovne enote lahko iz ostanka čistega dohodka odvajajo v neobvezne sklade večji delež kot ga določi Delavski svet železarne. S formiranjem sklada določi delovna enota tudi namen in način izkoriščanja.

a IV. razstava umetniške fotografije

V počastitev dneva republike sta priredila foto komisija pri Občinskem odboru Ljudske tehnike in foto klub »Dr. France Prešeren« iz Žirovnice četrto, že tradicionalno razstavo umetniške fotografije.

Da pa bi popularizirali fotoamatersko dejavnost tudi v drugih krajih naše občine, so priredili to razstavo v Žirovnici in ne na Jesenicah kot prejšnja leta. Zamisel je dobra, škoda je bilo le to, da prostor v gostišču »Zelenica« ni najbolj primeren tako z ozirom na lokacijo kakor tudi z ozirom na razsvetljenost. Vendar organizatorji iz Žirovnice so se potrudili, da so napravili največ, kar so mogli.

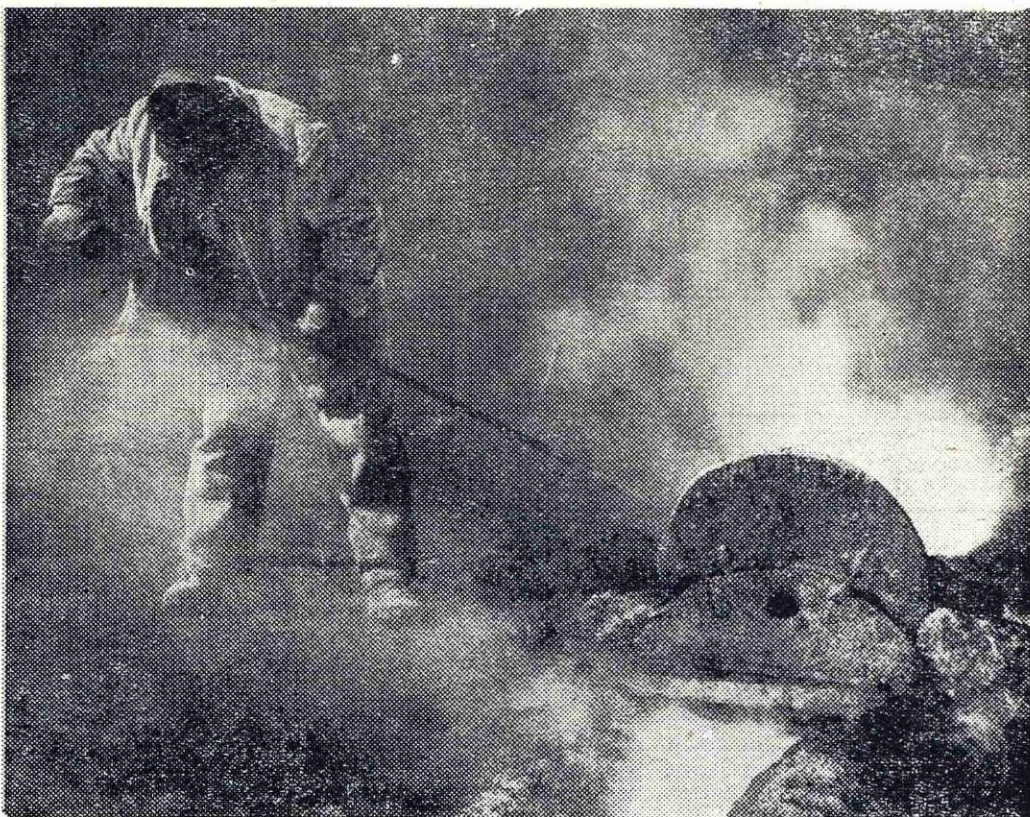
Na razstavi smo videli skupno 95 del, ki jih je razstavilo 21 avtorjev iz petih foto klubov naše občine: Jesenic, Javornika, Koroške

Bele, Blejske Dobrave, Hrušice in Žirovnice. Posamezne fotografije je pred razstavo ocenila tričlanska žirija s točkami z ozirom na njihovo kvaliteto. Izmed 60 možnih točk je bil najbolje ocenjen jeseniški fotoamater FRANCI KOLMAN (51) za svoje, v vsakem oziru res imenitno delo z motivom iz jeseniške železarne »Prva analiza«. Tudi v skupni oceni je zavzel Kolman prvo mesto s 174 točkami; sledijo pa mu Franci Črv 158, Tone Urbanc 150, Anton Kocjančič 143, Anton Grošelj in Milan Polak 141 ter Jože Triplat 130 točk.

Razstava je pokazala lepo

število raznih eksponatov z tudi deset barvnih fotografij, ki niso bile ocenjene, vendar so bile nekatere izmed njih zelo dobre. Brez dvoma pa je bila razstava lep prikaz dejavnosti fotoamaterjev naše občine, ki jih je iz leta v leto več, njihova dela pa so tudi v kvalitnem oziru vedno boljše tako tehnično kakor tudi motivično.

K.

Ob dnevu republike je bila v Žirovnici odprta razstava umetniške fotografije. Svoje izdelke so razstavljali fotoamaterji z Jesenic, Javornika, Žirovnice in Blejske Dobrave. Slika, ki jo objavljamo, kaže plavčarja pri delu je bila najbolje ocenjena, izdelal pa jo je Franci Kolman, ki je na razstavi zasedel prvo mesto med fotoamaterji.

Posvet o izgradnji rekreacijskega centra na Kresu

Občinska skupščina naj razpravlja o izgradnji rekreacijskih centrov

Tik pred praznikom dneva republike je odbor za izgradnjo rekreacijskega centra na Kresu organiziral širši posvet ter nanj povabil predstavnike oblasti, družbeno-političnih organizacij ter Železarne Jesenice.

Kljub temu, da je bil posvet dobro obiskan, so prireditelji pogrešali nekatere vidnejše predstavnike družbenega in političnega življenja na Jesenicah, ki bi sicer lahko s svojimi tehničnimi razpravami obogatili razpravo in dali konkretne predloge za čimprejšnjo in uspešno izgradnjo rekreacijskega centra na Kresu.

Posvetovanje je bilo zelo skrbno pripravljeno, udeleženci posvetovanja pa so si najprej ogledali stanje na Kresu, kjer so že montirali oziroma postavili zgornjo in spodnjo postajo ter stojala za novo vlečnico.

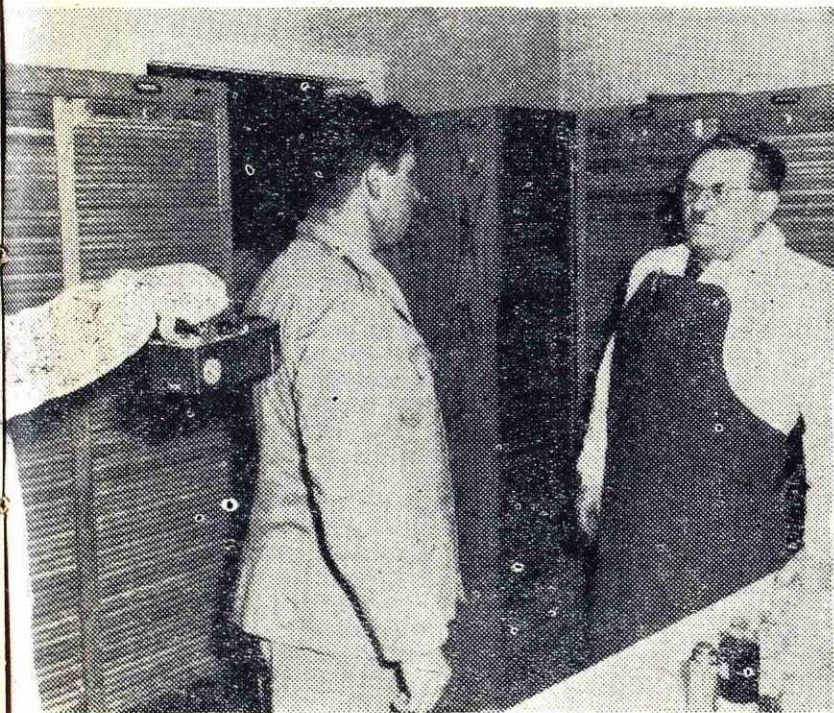
V prvem delu posvetovanja so člani odbora za izgradnjo zimskošportnega centra seznanili navzoče predstavnike ter dopisnike časopisov z

doslej opravljenim delom in težavami, ki bi naj jih s pomočjo vseh zainteresiranih organov čimprej premostili. Izdelali so tudi maketo, ki prikazuje rekreacijski center na Kresu v miniaturni, na kateri sta poleg žičnice označeni tudi obe skakalnici, razna igrišča ter razgledni stolp vrh Strane.

V razpravi so največ govorili o izgradnji rekreacijskih centrov v jeseniški občini. Rekreacijske centre bi po mnenju diskutantov morali graditi v neposredni bližini delavskih naselij, to je Plavža in Koroške Bele. Veliko prednost ima rekreacijski center na Kresu, njegovo izgradnjo pa je treba povezati z izgradnjo stanovanjskih objektov na Koroški Beli in novih valjarn na Belškem polju. Raču-

nati je treba s tem, da bo v prihodnjih dveh ali treh letih na Koroški Beli precej več mladih ljudi kot jih je danes. Mladi in stari ljudje pa bodo iskali primerne poldanskega razvedrila prav gotovo v naravi, kjer je čist zrak. Udeleženci posvetovanja so ugotavljali, da so prebivalci Javornika in Koroške Bele prikrajšani za nedeljske poldanske izlete na Potoke in v bližnjo okolico, ki jih danes ne morejo več prirejati zaradi velikega prometa na cesti. V bodoče bodo torej iskali razvedrila na Kresu, kjer bodo dani za tovrstno razvedrilo tudi vsi potrebni pogoji.

Z izgradnjo rekreacijskih centrov na Plavžu, na Koroški Beli in drugje bo treba pohiteti ter primerno pomagati ljudem, ki so pripravljene, da s svojim delom pripomorejo k čimprejšnji izgradnji takšnih centrov. Na (nadaljevanje na 11. str.)

te železarne ugotavlja pri ljudstvu z Geigerjevim aparatom stopnjo

ki eksploziji je bilo orožje okuženo. Kemične enote civilne zaščite čistile z različnimi preparati. Prehod mimo orožja je zaradi okužbe

Izboljšajmo zavarovancem izplačilo za telesno okvaro iz invalidskega zavarovanja

Upravni odbor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice (KZSZ) je na zadnji seji podrobno obravnaval invalidsko pokojninsko problematiko. Ugotov-

il je, da je bil obseg dela zavoda pri reševanju zahtevkov iz invalidskega zavarovanja v prvih mesecih letošnjega leta naslednji:

lidnosti naj bi jih ocenila. Posamezne vloge so bile rešene: v dveh mesecih 61,8 % vloženih, v dveh do šestih mesecih 25,1 %, v 6 do 12 mesecih 6,5 % in v več kot 12 mesecih 6,5 %.

Ne smemo prezreti pomembne vloge invalidske komisije pri izvajanju iz tega poglavja izhajajočih pravic. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je ocenila naslednje število invalidov:

pošiljajo prosilca na prvi zdravniški pregled, ki bi moral biti res temeljit.

Tudi občinska skupščina bo morala podjetja opozoriti na popis delovnih mest za invalide, ki mora biti tak, da bo invalidska komisija sigurna pri svojem odločanju.

Zaskrbljujoče je, da je invalidnost občutno porasla pri mladih zavarovancih, do čim je pri starejših ugotovljena slabost in izčrpanost. Napačno bi bilo, če pri tem ne bi omenili okornost obstoječih predpisov o kategorizaciji delovnih mest.

Pomembna sta zaključka upravnega odbora, da morajo večje gospodarske organizacije na območju KZSZ na osnovi sprejetih odločb, v katerih bodo določene pravice zavarovanja, samostojno in tekoče izplačevati zavarovancem razliko po odločbi, s katero je določena kategorija invalidnosti. Tako bo skrajšan postopek in prizadeji zavarovanec bo pravočasno prejemal plačilo za telesno okvaro.

Invalidska komisija pa mora osvojiti strožja in objektivna merila in pregledati telesno zdravje zavarovanca ter šele po tem meriti stopnjo invalidnosti. Prav tako mora zavarovance, ki jim je bila priznana invalidnost, obvezno pozivati na periodične preglede zaradi ponovnega ugotavljanja invalidnosti oziroma telesne okvare.

Sprejeti sklepi pomenijo brez dvoma objektivno osnovo, ki bo še bolj poudarila in omogočila kvalitetno delo komisiji in posameznim kolektivom pri prizadevanjih, da bi zavarovanci čimprej in pravično dobili zakonite pravice iz invalidsko-pojninskega zakona.

	novi	ponovni	po re-	po pri-	skupaj
			viziji	tožbi	
ostalo nerešeno od 1962	128	128	1	1	258
vloženi zahtevki od 1. do 9. 1963	378	651	20	28	1.007
skupaj za rešiti	515	779	21	29	1.344
rešeno od 1. do 9. 1963	378	645	21	25	1.069
ni rešeno do 30. 9. 1963	137	134	—	4	275 prim

	novi	ponovno	skupaj vsi primeri
invalidi I. kategorije	119	33	152
invalidi II. kategorije	12	7	19
invalidi III. kategorije	60	20	80
ni invalidnosti	42	15	57
telesna okvara	52	66	118
pomoč in postrežba	6	—	6
ostali primeri	47	—	47
skupaj	338	141	479

Posebno pozornost vzbujajo veliko število ponovnih zahtevkov. Temu bo morala ustrezna služba pri KZSZ v bodoče posvetiti več pozornosti kot tudi temeljiti izpeljavi postopka ob prvi vlogi, predvsem s temeljito medicinsko in socialno obdelavo z upoštevanjem načel zakona o splošnem upravnem postopku.

Ugotovljeno je tudi, da je povprečna doba pri reševanju posameznega zahtevka dva do tri mesece. Vzroki za to so predvsem v neurejeni pokojninski dobi, kate-

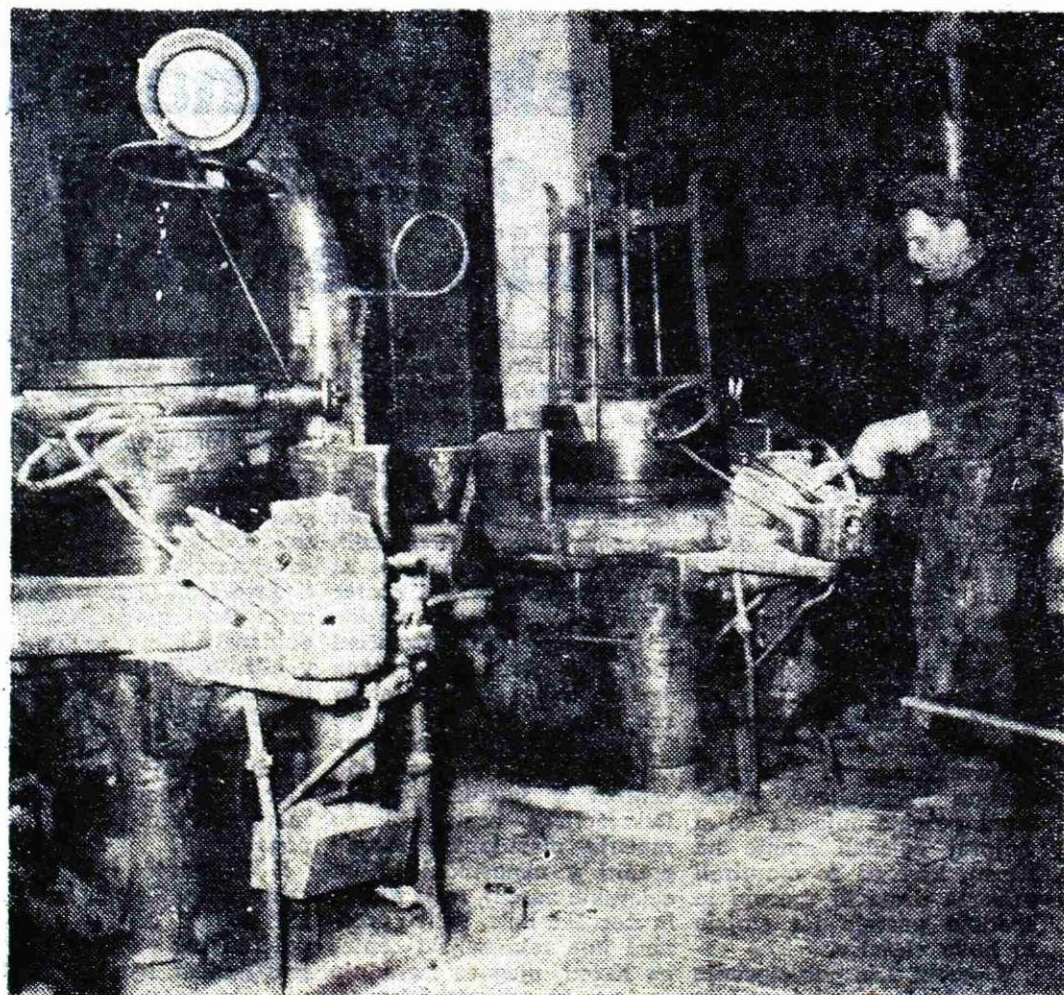
goriji delovnega mesta, prepočasnem dostavljanju potrdil od podjetij, ki v mnogih primerih tudi napačno izpolnijo obrazce.

V obravnavanem obdobju je bilo precej primerov, katerih reševanje je trajalo več kot 12 mesecev (6,5 %), kar presega republiško povprečje (5,3 %). Na porast tega odstotka je vplivalo 60 zahtevkov delavcev iz žebjarne, ki skoraj eno leto od vloge niso bili ocenjeni, ker se prejšnja invalidska komisija ni mogla odločiti, po kateri kategoriji in inva-

Lahko ugotovimo, da zdravniki še vedno mnogokrat pošiljajo na pregled zavarovance, ki niso invalidi in so sposobni opravljati svoje delo na delovnem mestu. Očitno je tudi, da vse prepogosto zavarovanci sami zahtevajo ocenitev telesne okvare, ki je ni, skratka, hočejo izsiliti neke pravice, ki jih zakon o invalidskem zavarovanju sploh ne predvideva, oziroma določa. Prav zaradi tega je upravni odbor KZSZ sklenil, da je treba za hitrejše reševanje te problematike odpraviti dosedanje raz-

like v določanju pogojev iz invalidskega zavarovanja in ustvariti objektivne osnove, na osnovi katerih bodo zavarovanci res dobili vse pravice, ki jih določata ustava SR Slovenije in zakon o socialnem zavarovanju po načelu vzajemnosti in solidarnosti v okviru enotnega zavarovanja, ki zagotavlja zdravstveno varstvo in druge pravice v primeru bolezni, zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti in starosti.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je upravni odbor pravilno analiziral vse pojave s strani zavarovancev samih, kakor subjektivne sile. Ugotovitve kažejo, da je v podjetjih premalo skrbi za seznanjanje novih delavcev s HTV predpisi, da delo IK in ZK komisije ni koordinirano, da zavarovanci, ki so invalidsko upokojeni, delajo na kmečkih posestvih ali pri privatnikih, za delo v podjetju pa so bili nesposobni itd. Zavodi za zaposlovanje premalo opišejo zahteve delovnega mesta, ko

Motiv iz naše žičarne. Že prihodnje leto bodo montirali 13 novih strojev za hladno predelavo žice.

Pozdrav pripadnikom JLA

Delavski svet EE transporta pošilja s svečane seje ob 20-letnici AVNOJ tople pozdrave nekdanjim članom naše enote, ki so sedaj v JLA: Rudiju Lahu, Radku Niniču, Smaju Kačarju, Devadu Čizmiču, Dragu Ivanoviču, Bogu Longarju, Viktorju Tarmanu, Jožetu Kogovšku, Rafaelu Erjavcu, Mihi Pogačarju, Stjepanu Ziniču, Šerifu Halkiču, Jožetu Poljancu, Musliju Adroviču, Antonu Vodušku, Ibrahimu Oraščaninu, Svetislavu Iliču, Jožetu Rozmanu, Stjepanu Kovaču, Miru Plemlju, Milanu Krnjajiču in Andriji Ba-

želimo, da bi pridobili čim več znanja v tehniki obrambe domovine, kakor tudi znanja o upravljanju strojev, ki ga bodo potrebovali po vrnitvi v naš kolektiv.

ZAHVALA

Podpisana Kristina Intihar se iskreno zahvaljujem sinu dikalnemu odboru žične valjarne za denarno pomoč, ki nam je bila v veliko pomoč. Še enkrat hvala!

Kristina Intihar

Sprehod skozi sedanjost in preteklost

Vabilo se je glasilo nekako takole: »DRMIT prireja avto rally po poteh Jelovice, Bohinja in Pokljuke z ogledom...« Zelo vabljiv naslov posebno za tiste, ki nimamo avtomobila, manj pa za tiste, ki jih imajo, se razume, slabe ceste, dolga in naporna vožnja itd. Kljub vsem težavam pa je 23. novembra letos ob 10. uri brez zamude izpred parkirnega prostora odpeljala kolona osmih avtomobilov proti Lescam, kjer je bila naša prva postaja in ogled tovarne Verig.

Malo nepotrebnega čakanja pred vratarjem in že smo bili sredi trušča in bliskov obrata za izdelavo verig. Zanimiv obrat, velik asortiment verig, sodobni stroji za varjenje, ne preveč sodobna kontrola in čiščenje. Čas nas je že močno priganjal, ko smo si ogledali obrat za izdelavo vijakov in matic. Veliko strojev, zastarelih in modernih, veliko vrst vijakov, preveč ljudi. Čas za ogled Tovarne Verig je potekel, škoda da si nismo ogledali še TIO, in že smo bili v koloni, ki je vozila proti Kropi.

Veliko nas je bilo, ki smo bili to pot prvič v Kropi, zato smo si hoteli najprej vsaj bežno ogledati kraj, tako da smo skoraj zamudili ogled zanimivega UKO (umetna kovaška obrt). Kakšne oblike, kakšno lepoto lahko vtisne roka kropskega mojstra v jeklo. In zopet premalo časa, da bi si napasli oči ob stalni razstavi umetnega kovaštva. In potem čakanje pred »Plamenom« — verjetno je šlo za nesporazum. Nekateri so ta čas poskrbeli za gnečo v Delikatesi, drugi pa v gostilni in tako smo vsi končno le pričakali, da so se odprla vrata Plamena. Najprej smo si ogledali kovaške obrate, v slabih delovnih pogojih kujejo žebelje in valjajo vijake. Predno smo zapustili stare obrate smo slišali še nekaj besed o res burni zgodovini kropskih delavcev in njihovi svetlejši prihodnosti. Sledil je ogled rekonstruiranih obratov. Zopet vijaki in matice vseh vrst, novi in moderni stroji, težave z narobili.

Ne bi mogli zapustiti Krope, če si ne bi ogledali vsaj nekaj spomenikov slovenskega železarstva v tem kraju. Ogledali smo si Slovensko peč in vigenjco. Sploh pa je vsa Kropa spomenik in je res škoda, da tako značilen železarski kraj izgublja svoj videz. Čeprav neprijazen kraj, hrani Kropa in okolica toliko spominov, da bi s pravilno urbanistično ureditvijo ta kraj lahko postal velika turistična zanimivost — muzej železarstva.

Vijugasta vožnja skozi Kamno gorico, neskončen breg, neprijetno srečanje s tovornjakom in že smo na vrhu Jelovice — partizanske Jelovice. Čudovit je pogled na Karavanke in Kamniške Alpe, dolino pa prekriva prozorna meglica. Še malo prijetne vožnje in že smo pri Partizanskem domu na Voški planini. Izredna arhi-

tektura in okusna notranja oprema, res lep dom, ki s svojo tišino in samoto nudi počitek in mir. Komaj smo si ogledali prostore in se okrepčali, ko se je zunaj spustil mrak. Čudovito planinsko noč smo izkoristili za sprehod, da se naučimo zares svežega zraka. Vrnili smo se sveži na res izdatno večerjo, ki so jo do konca pospravili le nekateri. Ob dobri črnini, prijetnem kramljanju in plusu je večer hitro minil.

Tudi jutro je bilo čudovito in hladno. Nekaj nas je to izkoristilo za ogled jase, na kateri je bil 14. VII. 1941 ustanovljen Cankarjev bataljon. Partizanska Jelovica je vsa posejana s spomini na herojske dni. Nekaj spomenikov smo videli, ko smo se vozili proti Rovtarici in naprej proti Bohinju. Nepozaben je pogled z roba Jelovice na Alpe. V lepem vremenu so se vrhovi Julijcev bleščali v jutranjem soncu kot dragulji. Ustavili smo se in občudovali lepoto naše Gorenjske.

Toda čas je priganjal. Kolona avtomobilov se je zopet ustavila malo pod Nemškim rovtom. Od tod je po mnenju poznavalcev najlepši pogled na Pozabljeno in ostale bistriške železarske obrate preteklo in polpreteklo dobe. Od blizu pa smo si ogledali še graščino z Zoisovo uro, zvedeli marsikaj zanimivega o poreklu bohinjskih železarjev, razvoju in propadu železarstva v tem kraju. Po kosilu nas je pot vodila še v Staro Fužino. Pripeljali smo se prav do ostankov plavža, videli bohinjsko »cajnarico« in staro »vago«.

Pogrešali pa smo zopet vsaj provizorično razstavo v graščini, ki bi verjetno še pozivila turizem v tem kraju. Mimogrede smo si ogledali tudi »hudičev most«. Tu smo se obrnili. Po vratolomni vožnji skozi ozke fužinske ulice, smo se znašli na cesti, ki pelje proti Studorju, kjer smo se zopet ustavili.

Tod so naši strokovnjaki našli polno ostankov naselbin in žlindre še iz keltskih časov. Tukaj so verjetno stale tudi vetrne peči.

Zanimiv je bil tudi ogled enega izmed mnogih rudarskih rogov blizu Gorjuš.

S tem je bil končan površen ogled spomenikov železarstva v Bohinju, kajti začelo se je že mračiti. Še enkrat pa bi se rad zahvalil sodelavcu tehničnega muzeja ZJ Torkarju za res kvalitetno in

nazorno razlago zgodovine železarstva v Bohinju.

Prijeten občutek nam je na povratku čez Pokljuko pokvaril pogled na tisoče ku- bičnih metrov drevja, ki je ležalo izruvano na tleh. Moralo je biti strašno, kajti iz-

ruvani so celi kompleksi gozda.

Še bežen pogled na mogočni Šport hotel in že smo se začeli spuščati proti Bledu. Poslovili smo se ob petrolejki in vinu v gostišču Zatrnik.

Ostali so prijetni spomini na lep in koristen izlet, ki je uspel tako v poučnem kakor tudi v rekreativnem pogledu. Takih in podobnih izletov si člani DIT še želimo.

inž. Tone Razinger

Z avto rally-ja DRMIT po poteh Jelovice, Bohinja in Pokljuke

O delu Komunalnega servisa Jesenice

Mesečno 19 ton perila

Obrtno podjetje Komunalni servis Jesenice posluje že tretje leto. Osnovna dejavnost podjetja je pranje, likanje, krpanje perila in kemično čiščenje vseh vrst oblačil. Potrditev, da so ti obrati za potrebe prebivalcev naše občine in širše okolice res potrebni, je dejstvo, da je zanimanje zanje vedno večje.

Za pranje in likanje perila je sedaj že 650 odjemalcev — gospodinj in samcev, teh uslug pa se poslužuje tudi 67 raznih podjetij iz naše in drugih občin. Lani je bilo oprano 155.000 kg perila, letos pa bodo presegli 200 tisoč kilogramov. Največ perila so oprali v zadnjih treh mesecih in sicer povprečno čez 19.000 kg na mesec, zmogljivost pralnice pa je 22 tisoč kilogramov opranega in zlikanega perila mesečno. Dnevno sedaj operejo in zlikajo povprečno 660 kg perila, stroški za 1 kg pa znašajo 125 dinarjev. Jeseniška pralnica je ena največjih v Sloveniji tako po zmogljivosti kot količini opravljenega dela. Vse usluge opravlja po zelo nizkih cenah, v primerjavi s cenami ostalih pralnic v Sloveniji, vendar je kljub temu rentabilna in ustvarja tudi primerne sklade. K rentabilnosti pralnice pa precej prispeva kemična čistilnica, ki po specifičnosti svoje dejavnosti sorazmerno razbremenjuje pralnico z upravnimi

mi in ostalimi stroški. Če bi oprali le 12.000 kg perila mesečno, bi morali cene uslugam povečati za 30%, da ne bi imeli izgube.

Ker so potrebe jeseniške občine manjše kot je zmogljivost pralnice in kemične čistilnice, je moralo podjetje organizirati zbiralnico tudi v drugih občinah: v Radovljici, na Bledu, v Bohinju, Trzinu in Kranjski gori. Na ta način lahko tudi prebivalci teh krajev izkoristijo cenene usluge tega podjetja, saj vsak večji kraj tudi ne more imeti lastne pralnice in kemične čistilnice. Jasno pa je, čim več bo uporabnikov uslug tega podjetja, ugodnejši bodo pogoji tako za interese kot za razvoj podjetja.

Po poročilih v časopisih s konference gostinskih podjetij v Kranjski gori o razvoju turizma so ugotovili, da imajo gostinska podjetja izgubo zato, ker dajejo perilo v pranje omenjenim pralnicam, ki da je sicer nerentabilna, ali da je rentabilna. Delež

Kranjske gore pa znaša le 5 % celotne količine perila, opranega v jeseniški pralnici in tudi, če bi zajeli vse potrebe, bi zneslo to največ 10 %.

Ne vemo, če to zadošča in opravičuje investiranje 85 milijonov dinarjev za ureditev pralnice v Kranjski gori ali Gozd Martuljku. Precej podjetij, tudi izven naše občine, je na podlagi ekonomskega izračuna ugotovilo, da je ugodnejše in ceneje izkoristiti usluge pranja v pralnici na Jesenicah in opustiti pranje perila v lastnem podjetju.

Res dobro bo treba preveriti ekonomsko upravičenost gradnje še ene pralnice v naši občini, če še kapacitete obstoječe niso v celoti izkoriščene. 85 milijonov dinarjev ni majhna vsota in pomeni visoka družbena sredstva ne glede na to, iz katerih virov in skladov bodo črpana. Po drugi strani pa se vprašajmo, kdo bo kril nastale izgube tako v obstoječi kot v novi pralnici, če bo do gradnje prišlo, saj vemo, da le z izkoriščanjem zmogljivosti v celoti in s kvalitetnimi uslugami dosežemo rentabilnost, ki je pogoj za uspešno delo in na predek vsakega podjetja.

Iz naše preteklosti

Fužina v Radovni

Fužina v Radovni, danes so le še sledovi razvalin je prenehala obratovati leta 1901. Pripadala je Kranjski industrijski družbi, še pred tem pa baronu Zoisu, njena zgodovina pa sega daleč nazaj, kar nam potrjuje dokument, ki ga hrani Tehnični muzej na Jesenicah iz leta 1590.

V tem dokumentu navaja radovljiški meščan Jeronim Schwarz, da je posestvo umrlega Piera della Grotta, sestoječe se iz hiše, vrta, zemljišča in kladiva v Radovni z vsemi pritliklinami prejel v lastništvo še v mesecu oktobru leta 1588 od zemljiške gosposke, ki jo je tedaj predstavljala plemenita gospa Ana Marija Lenkovič, vdova, rojena grofica Thurn in Valsasina, baronica Wörl in zakupnica gosposke Bled. To posestvo je prejel Schwarz kot plačilo za dolgove, ki jih je naredil Piero della Grotta že leta 1552 še pri njegovih prednikih. Po dolžnem pismu z dne Sv. Katarine, leta 1552, je dolgoval Grotta Schwarzovemu bratrancu Valentinu Kirhlu 82,40 goldinarjev, očetu Kristofu Schwarzu pa po dolžnem pismu, ki ga je potrdil upravitelj gosposke Bled Gregor Meze, 62 goldinarjev in 20 krajcarjev. Prvi dolg sta najprej podedovala po umrlem Kirhlu Jožef Mavrič in Jurij Oblachter ter je bil njihov cerkveni dedič imenovan Jeronim in sicer na podlagi podpisanega pooblastila s pravico tožbe na izplačilo dolga.

Ta dokument pa navaja dalje dobesedno: Ker mi je bilo težko osebno uživati to posestvo v Radovni, sem v mojo boljšo korist in zadovoljstvo svobodno dal in prodal vedoma ter na podlagi tega prodajnega pisma plemenitemu gospodu Sigmundu grofu Thurnu in Valsasina, poslancu Goriškega zbora in lastniku gosposke Bled, mojemu milostnemu gospodu, za vsoto denarja z besedami dvesto renskih goldinarjev, vsak goldinar po 15 novčičev ali 60 krajcarjev, ki sem jih od imenovanega grofa prejel v moje roke in najkoristneje porabil. Zaradi tega naj milostni gospod ravna s tem pridobljenim posestvom kot svobodno kupljenim in plačanim imetjem, brez možnosti pomote, prepreke ali ugovaranja od mojih dedičev ali kogarkoli v svoje najboljše zadovoljstvo, korist in uživanje. Istočasno obljubljam za mene in moje dediče, da bom pri tem imenovanega gospoda grofa varoval in v primeru potrebe branil od vsakega ugovora ali tožbe. Odpovedujem se tudi vsem dobrinam, ki bi pripadale temu posestvu brez vsakega plačila s strani imenovanega gospoda grofa in jamčim zato z vsem svojim imetjem, kjerkoli bi se to nahajalo. To mojo obvezo smatram tako, kakor da bi bila od besede do besede vnešana v zemljiške knjige Voivodine Kranjske in grofije Goriške.

V dokaz tega sem vljudno zaprosil učenega gospoda Hansa Dienstmana, mestnega sodnika v Radolci, da potrdi to kupno pismo lastnoročno in s pečatom poleg mene, toda brez vsake obveze in škode za gospoda sodnika in njegove dediče.

Na Bledu, 12. januarja 1590
Jeronim Schwarz
meščan radovljiški
Hans Dienstman
sodnik radovljiški

Fužina v Radovni pa ni bila dolgo v posesti grofa Thurn-Valsasine, ker je po osmih letih že preko druge roke prešla v tretje roke.

Po dokumentu z dne 21. septembra 1598. leta je prodal Gregor Jernej fužino v Radovni s pripadajočim skladiščem za oglje in ogljarskimi kopami v gozdovih Orfeju Bucelliniju, fužinarju na Javorniku, za 500 goldinarjev. Ta prodaja je bila izvršena z odobrenjem Antona pl. Albitza, upravitelja blejske gosposke in Mihaela Harerja, deželnega svetnika avstrijskega nadvojvode Ferdinanda in višjega rudarskega sodnika na Kranjskem in Goriškem.

prejeli smo...

Kdo je odgovoren?

Tov. urednik!

Pri plinskih generatorjih gradijo novo mazutno postajo, kjer so bili nekdanje tudi generatorji in so jih odstranili delavci Hidromontaže iz Maribora. Novo mazutno postajo gradi podjetje »Sava« z Jesenic.

Po odstranitvi generatorjev je ostalo še ogromno železa, kot traverze in nosilci, ki so bili vzdani ter jih zato delavci Hidromontaže niso mogli odstraniti. Pri izkopu so odkopali nosilec, težek približno 1000 kg, ki so ga delavci gradbenega podjetja »Save«, ker se niso zavedali njegove vrednosti za nas, hoteli pustiti v zemlji. To smo videli delavci plinskih generatorjev in obvestili vse odgovorne tovariše, tudi sekretarja ZK. Dosegli smo, da smo sami odkopavali to železo, nismo ga pa mogli do konca osvoboditi, ker nismo imeli tehničnih naprav in nosilec še vedno čaka rešitelja. Vprašujemo se, ali res ni nihče odgovoren za to, in če je, kdo je tisti, ki naj bi se usmilil vrženih tisočakov, da ne bi končali pod zemljo. Kdo naj bo to, ki se ne zaveda, da odpadno železo uvažamo in ga drago plačujemo? Spomnimo se samo okrožnice, s katero smo bili delavci opozorjeni, naj zbiramo odpadno železo. Vsak košček smo pobrali, čeprav je tehtal le pol kilograma ali še manj. Prav zaradi tega slišimo govorice po obratu, da lovimo muhe, konji pa nam uidejo.

Menimo, da je prav, da za to izve javnost, saj to ni osamljen primer. Za take ali večje škode javnost ne izve, ker nihče nima toliko poguma, da bi pisal o tem. Menimo, da gre pri tem tudi za stimulativno gospodarjenje, katerega bi se morali zave-

dati prav vsi člani delovne skupnosti. Če nameravamo take stvari zanemarjati oziroma pri tem zamažati, potem ni treba več govoriti o stimulativnem upravljanju.

Delavci plinskih generatorjev

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti našega dragega, nepozabnega moža in očeta

FRANCA DOLENCA

se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovlili od njega in ga spremili na njegovi zadnji poti. Prav posebno se zahvaljujemo za tolažilne besede ob grobu vsem govornikom, godbi in pevcem DPD Svoboda Javornik za žalostinke. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev in cvetja ter lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo.

Iskrena zahvala sosedom za nesebično pomoč, posebno pa Pogačnikovi in Pikonovi.

Zalujoča žena Pavla, družine Dolenc, žen, Pintar in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi mojega dragega moža

FRANCA ARHA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, poklonili vence in cvetje, posebno pa sosedom za denarno pomoč in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala dr. Rosensteinovi in dr. Tancarju, ki sta mu lajšala trpljenje. Posebna zahvala pevcem, godbi z Javornika in vsem lastnikom osebnih avtomobilov.

Zalujoča žena Marija in ostalo sorodstvo

Partizani so se bili utaborili na Poljančevem rovtu. Rovt je pogreznjen globoko v poključke gozdove. Bogve kdaj ga je bil izkrcil gorjanski kmet in vsaj dve sto let je odtlej, ko je neznan garač postavil svoji živini zidano kamnito stajo in nanjo svisli za seno. Partizani so si tu uredili trdnjavo in dom.

Sredi februarja se preseli mrz iz doline v gore. Zato je ponoči še bolj škripalo kot prej. Vsako opoldne je sonce pregrelo premrla telesa partizanov, a ivje je cvetelo še kar naprej. Z vej je viselo v kristalnih kosmih. Sape so posipale z njim srenjasti sneg in zametale sledi. Pršiča je bilo do vrh čevljev.

Zvečer so legli tako tesno drug ob drugega, da so se lahko prevalili naokrog samo na povelje. Če je moral ponoči kdo ven, se je potem le stežka zrinil med tovariše. Odspod jih je varovalo seno, na vrhu so jih bolj težile kot grele odeje, od strani pa se je širila s telesa na telo človeška toplota. Zadelani so bili čez glavo, da so se greli tudi z lastno sapo.

Ceprav ni bilo ne pravila ne povelja, je vsakdo vedel, da je najvarneje ležati obut. Sezuvali so se le tisti, ki so neprestano tarnali, da jim obute noge ne počijejo. Čevlje so devali pod glavo. Če usnja ni grela človeška toplota, je zmrznilo, da je bilo trdo ko rog. Potem je bilo treba drgniti čevlje s premrlimi rokami in jih greti ob ognju, dokler niso postali dovolj voljni, da so se vdali peti in stopalu.

Vsak dan dvakrat so skuhalo mešto. Dan na dan, vselej mešto. Krompir je včasih zamenjalo korenje, koruzno moko pa krušna, ajdova ali včasih kaša. V tem je bila vsa razlika, a kljub temu so bili zdravi in še niso vedeli za skorbut.

V zatišju gozdov se je skrita pred svetom oblikovala nova oblika družine. Družile so jo razmere in prividi prihodnosti. Nad najelementarnejšim bojem za ohranitev so plali prividi pravičnosti in sreče. Oboje je imelo priti kot neogibna posledica njihovega boja. Imeli so tako malo toplote, hrane in nabojev, da bi se spopadali za žlico mešte in kapljico zabele, če bi jih ne bil oplajal notranji žar skorajšnje svobode, ki si jih je izbrala za svoje bojevnike. Beseda in pojem svoboda sta družila vse lepo, dobro, pravično in srečno. Pomenila sta prav vse, kar je lahko človeku smisel in vera.

Zaloge živeža so bile prekratke, da bi kuhali trikrat. Tudi dan je bil prekratek. Saj se o prvem mraku ni smela posvetiti skozi bruna nobena iskrica več. Ob sončnem zatonu so zagrebli žerjavico pod pepel, da so jo prihodnje jutro spet razpihali. Razmere so bile naučile družino, kako naj se ščiti.

To zimo je dobila beseda konspiracija svoj tajinstveni prizvok. Iznad ognjišča se ni smel pokaditi niti najrahljaji dim. Zato so kurili z olupljenimi drvimi. Lupil jih je vsakdo, ki se je ugnezdil ob ognjišču. Ko se je grel, je bilo samoumevno, da je počasi strgal lubje s polen.

Mrz jim je podvojil tek. Okrog pol desetih je voda prevrela kupček moke v kotlu, da je pričelo čekljati. Takrat so nekateri vzeli svoje skledje in zlezli s sena. Postavali so pred kamnitim pragom, dokler njihovi tovariši niso postavili sem sajastega lonca. V skledje sta jim kuharjeva pomočnika nalijala sivorumeni odlijač, ki so ga srebali namesto čaja ali juhe. Skledje so šle skozi mnogo rok. Za hip so počivale na vseh ustnicah. Medtem je kuhar ostrgal ploščat kol in ga zasadil skozi moko in krompir do dna lonca. Pomočnika sta držala lonce, on pa je zasukal moko in jo jel vmešavati v krompir, da je nastajala težka, sprijemajoča mešta. To je bilo naporno delo. Ob njem se je ogrel in oznojil. Če je kanila v lonec kapljica znoja, tega ni nihče opazil. In potem je potegnil mešalnik iz lonca, ga obližnil in zamrmral: »Čisto neslana še ni.« Mešalnik je izročil enemu svojih pomočnikov, ki ga je s prsti in jezikom očedil in pomil. Potem je stopil na prag z dvema zajemalkama in pogledal ven, da je slepeče sonce leglo v njegove krmežljave rdeče oči. Večjo zajemalko je položil na mešto, manjšo je vtaknil v skledjo k zabeli. Navadil se je bil reči vedno iste besede: »Po mešto, tovariši. Mejdunej je dobra le brž!«

Tako je Gorjan klical tovariše k jedi. Darko, ki jim je kuhal po škrbinski hajki, je povzel navade in besede starega Zrnovca.

Ko so tisto noč omahovali nad previsi, je slišal, kako sta se Gorjan in komisar poslovila. Odtlej je pogosto premišljeval o starcu. Ni si odpustil, da ni ostal z njim.

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »RADIO«
7. do 9. decembra slovenski barvni film **SREČNO, KEKEC**, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.
10. in 11. decembra slovenski film **TISTEGA LEPEGA DNE**, ob 17. in 19. uri.
12. in 13. decembra **LEPA AMERICANKA**, ob 17. in 19. uri.
14. decembra ameriški film **PRVI UPORNIK** (iz arhiva jugoslovanske Kinoteke), ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVŽ«
7. in 8. decembra slovenski film **TISTEGA LEPEGA DNE** ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

9. in 10. decembra slovenski barvni film **SREČNO, KEKEC**, ob 18. in 20. uri.
12. in 13. decembra sovjetski barvni film **POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI**, ob 18. in 20. uri.
14. decembra angleški film **VSO DOLGO NOČ**, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica
7. decembra jugoslovanski VV film **DVOJNI OBROČ**.
8. decembra ameriški barv. CS film **BERNARDINE**.

11. decembra slovenski barvni film **SREČNO, KEKEC**.
14. decembra sovjetski barv. film **POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI**.

Kino Dovje
7. decembra jugoslovanski film **NEVESINJSKA PUSKA**.
8. decembra jugoslovanski film **DVOJNI OBROČ**.
12. decembra slovenski barv. film **SREČNO, KEKEC**.
14. decembra slovenski film **TISTEGA LEPEGA DNE**.
Kino Koroška Bela
7. decembra sovjetski barv. film **POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI**.

Občinska skupščina naj razpravi o rekreacijskih centrih

(nadaljevanje s 7. str.)
vsak način bo treba predložiti ustrezno gradivo o izgradnji rekreacijskih centrov Svetu za šport in telesno vzgojo, ki ga bo predložil v razpravo občinski skupščini Jesenice. Člani odbora za izgradnjo rekreacijskega centra na Kresu pričakujejo in upajo, da bo občinska skupščina odobrila predlog o izgradnji rekreacijskih centrov v neposredni bližini delavskih naselij in da jim bo nudila v okviru danih možnosti tudi potrebno pomoč.

Ob zaključku lahko zapišemo, da je posvetovanje v domu upokojencev na Javorniku uspelo, kajti o prepotrebni rekreaciji je bilo izrečenih precej lepih in vzpodbudnih besed, zdaj pa so na vrsti dejanja, ki jih s pomočjo občinske skupščine ter ostalih zainteresiranih organov ne bo težko izpolniti.

8. decembra ameriški barv. CS film **PREPOVEDANE STRASTI**.

9. decembra slovenski film **TISTEGA LEPEGA DNE**.

14. decembra francoski film **LEPA AMERICANKA**.

Kino Kranjska gora
6. in 7. decembra ameriški barvni CS film **PREPOVEDANE STRASTI**.

8. decembra sovjetski barv. film **POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI**.

12. decembra slovenski film **TISTEGA LEPEGA DNE**.

13. in 14. decembra slovenski barvni film **SREČNO, KEKEC**.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 6. decembra od 12. ure do 13. decembra do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENICE:
dr. Stanka Rosenstein, Jesenice, Bratov Stražišar 34, telefon 245 — int. 733.

VZHODNI DEL JESENICE:
dr. Mihael Sajevec, Jesenice, Tavčarjeva 5, telefon 04 — Rešilna postaja Jesenice.

Mednarodna hokej tekma

JESENICE : ROMUNIJA
(reprezentanca)
2:3 (0:0, 1:0, 1:3)

Na dan republike so Jeseničani lahko videli prijateljsko mednarodno hokejsko tekmo med moštvom Jesenic in reprezentanco Romunije. Takoj po prvih udarcih smo lahko ugotovili, da bo tekma zelo živahna in temperamentna. Položaji so se hitro menjali; nekoliko ugodnih trenutkov so imeli gostje, ki pa jih niso izkoristili. Prva tretjina je bila zaključena z 0:0. V drugi tretjini tempo ni popustil, ampak je bil še hitrejši. V 11. minuti druge tretjine je Tišler na lepo podajo Felca dosegel gol. S tem golom je tekma postala še bolj živahna in dve minuti pozneje je bil dosežen gol, ki pa ga je sodnik razveljavil, češ da ni bil pravilno podan. Z rezultatom 1:0 se je končala druga tretjina. V tretji tretjini je po solo prodoru dosegel Klinar v 3. minuti še en gol. Gostje so se trudili, da bi zmanjšali rezultat, pomagal pa jim je tudi pristranski sodnik iz Romunije. V usodni 11. minuti je sodnik izključil Smoleja za dve minuti zaradi nepravilnega udarca s palico in takoj so gostje dosegli gol, čez nekaj minut pa še drugega. Našim je zmanjkalo kondicije in z rezultatom 1:3 se je končala zadnja tretjina.

Domači so igrali zelo dobro. Najbolj se je izkazal prvi napad: Tišler, Felc, Smolej. Edina šibka točka je igranje s štirimi igralci, ali če je nasprotnik z igralcem

ŠPORT IN KULTURA

Brzopotezno prvenstvo Jesenic v šahu

Agilno šahovsko društvo Jesenice je priredilo v počastitev dneva republike brzopotezno prvenstvo Jesenic v šahu.

ŠAH

potezno prvenstvo Jesenic za posameznike. Igralci so bili po moči razdeljeni v dve skupini. V A skupini je zmagal Kočevar s 17,5 točkami in osvojil naslov brzopoteznega prvaka Jesenic. Sledijo Zorko 17, Pavlin 13,5, Jan 13, Krničar 12, Petrič 11,5, Korošec in Krajnik 11, A Zupan 10,5, Strumbl 8, Pristov 4,5 in Ristanovič 2,5.

V B skupini je zmagal Poljanšek s 14,5 točkami. Sledijo: Vuković 13, Zeleznik in Z. Zupan 11, Lavrič 10,5, Zonta in Krmelj 7,5, Babovič 6, Fidel 5 in Oblak 4.

V obeh skupinah so igrali dvokrožno.

V petek, dne 6. decembra se prične finale društvenega prvenstva, na katerem nastopa 14 igralcev. Žreb je razporedil udeležence v turnirsko razpredelnico takole: 1. A. Zupan, 2. Petrič, 3. Balanč, 4. Krničar, 5. Pavlin, 6. Jan, 7. Strumbl, 8. Kočevar, 9. Zorko, 10. Simčič, 11. Pristov, 12. Krajnik, 13. Korošec in 14. Pongrac.

Ustanovni občni zbor judo sekcije na Jesenicah

V prostorih TVD Partizan je bil v sredo 27. novembra ustanovni občni zbor judo sekcije. Občni zbor je otvoril pobudnik za ta šport na Jesenicah tov. Vojko Kučina, sedanji član »Triglava« iz Kranja in nosilec rjavega pasu. Po izvolitvi odbora, v katerem so Uroš Zupančič, Ana Zajc, Vojko Kučina in Jože Oblak, je tov. Kučina navedel smernice za bodoče delo in govoril o dosedanjih uspehih v tem športu. Spomladi je opravilo uspešno 26 članov začetniški tečaj. V bodoče bodo imeli dvakrat tedensko trening in že 22. decembra letos porgandni nastop ter dve propagandni srečanja s »Triglavo« iz Kranja in »Olimpijo« iz Ljubljane. V letu 1964 se bodo prvi mladinci že udeležili slovenskega prvenstva. Sekcija je že dobila 15 kimono oblek za nastope in treninge. Na zboru so bili zastopani člani SD Jesenice in dva člana TVD Partizan. V letu 1964

bo začetniški tečaj za nove ljubitelje tega športa. Z judo sekcijo je jeseniška mladina dobila še eno vejo izživiljanja v borilnem športu, ki ga sedaj na Jesenicah ni bilo.

Polde Karlin

JESENICE : SPARTAK
24:0 (9:0, 5:0, 10:0)

V sredo, 27. novembra zvečer se je za ekipo Jesenic pričelo državno prvenstvo v hokeju na ledu. Prva tekma bi morala biti sicer s Partizanom že v torek zvečer, pa je bila zaradi slabega vremena preložena na poznejši rok. Tako je bil prvi nasprotnik Spartak iz Subotice.

Jeseničani so zaigrali zelo dobro in takoj prevzeli vodstvo, ki so ga obdržali do konca. Že po prvih udarcih smo videli, da moštvo Spartaka ne bo oviralo Jeseničan pri njihovem silovitem napadu.

Zanimivo je, da so gostje streljali le dvakrat na gol Jesenic, vendar je vratar oba strela ubranil. Pohvalno za nasprotnike je, da so znali športno prenesti poraz, saj je bila tekma zaključena brez kazenskih minut za obe moštvi.

KRANJSKA GORA : SPARTAK
10:2 (2:0, 4:1, 4:1)

Na dan republike so ljubitelji hokeja lahko videli prvenstveno tekmo med Kranjsko goro in Spartakom. Kranjskogorci so takoj prevzeli vodstvo in ga obdržali do konca. Ko so gostje dosegli prvi gol v drugi tretjini v šesti minuti po solo prodoru Vukoviča, je tekma postala bolj živahna. V tretji tretjini je prišlo do medsebojnih obračunavanj med igralci, kar sta pa sodnika rešila. Če bi Kranjskogorci igrali bolj kolektivno, bi bil izid tekme še boljši. Najboljši je bil Smolej, pri gostih pa vsekakor vratar Stojatič.

Jesenice : Kitzbühel

6:2 (3:0, 2:1, 1:1)

V torek 3. decembra je bila na umetnem drsališču Podmežaklo prijateljska mednarodna hokej tekma med domačim moštvom in Kitzbühelom. Prvi udarci so pokazali, da gostje ne bodo ovirali domačinov pri njihovih napadih. Položaji so se hitro menjavali, nekaj ugodnih trenutkov so imeli oboji, vendar jih niso znali izkoristiti. Prvi gol so domači dosegli v 7. minuti, kmalu nato je padel drugi gol, ki ga je dosegel Bogo Jan in nekaj minut pred koncem še tretji. Z rezultatom 3:0 je bila zaključena prva tretjina.

V drugi tretjini je tempo nekoliko popustil, kar so zna-

li izkoristiti nasprotniki, ki so zmanjšali rezultat za en gol. Druga tretjina je bila zaključena z 2:1.

Tretja tretjina je bila odigrana v netočnih podajah z obeh strani in pomanjkanju kondicije pri domačih.

Domači so igrali dobro, najboljše na ledu je bil Felc. Kljub temu, da v moštvu Kitzbühla igrajo 3 kanadski igralci, niso gostje pokazali nobene vrline tega lepega športa, razen surovosti.

Strelci: za Jesenice Felc 4, Bogo Jan 2, za goste pa Malone in Parick vsak po enega. Tekmo si je ogledalo okoli 2000 gledalcev. Dobro sta jo vodila sodnika Boris Čebulj in inž. Dušan Kaltenekar.

Objektivna kritika Svobode ali neinformiranost

Konferenca ZMS Železarne Jesenice, je med mnogimi ugotovitvami v poročilu in razpravi ugotovila tudi precej slabih lastnosti naše Svobode. Že uvodoma naj poudarim, da je konferenca zelo ozko ugotavljala slabosti le pri naši Svobodi in ob naši odsotnosti, čeprav na področju, kjer živi tovarniška mladina dela še 10 Svobod in prosvetnih društev, delavska univerza, gledališče, knjižnica in tudi druga društva in ustanove, ki nimajo nič manjšo vlogo in nalogo pri kulturnem osveščanju mladine.

V ilustracijo navajam, da med enajstimi Svobodami in prosvetnimi društvi naše društvo prispeva v sezoni preko 60% prireditev in nastopov. Ker smo glede vpliva filma in drugih sodobnih masovnih komunikacijskih sredstev predvsem soglasni z ugotovitvijo konference, smo že v sezoni 1960/61 pričeli s sodobnejšimi oblikami in vsebinami dela. Naš namen in cilj je bil in je, da poleg razvijanja kvalitetne amaterske dejavnosti, organiziramo in načrtno razvijamo tudi druge oblike dela, le-te naj prispevajo k skupnim družbenim naporom za etično osveščanje delovnega človeka, za njegovo kulturnejše izražanje prostega časa in k postopnemu dviganju kulturnega standarda. Kljub zelo slabim materialnim pogojem, mislim predvsem na izredno zasedene prostore v delavskem domu, smo v zadnjih treh sezonah imeli številne klubske in zabavne prireditve organizirane izključno z amaterskim delom:

Več kot 50% vseh teh nastopov je bilo v domači občini. Samo v sezoni 1962/63, to je v desetih mesecih, je društvo imelo 97 nastopov in prireditev raznih oblik in vsebin, ki si jih je ogledalo 52.229 ljudi. Največ je k temu prispeval ansambel narodnih plesov in pesmi z 42 nastopi, od tega 8 v zamejstvu, pihalni orkester z 22 nastopi (plus 25 pogrebov), komorni zbor 14 nastopov (2 v zamejstvu) itd. V društvu aktivno dela 239 amaterjev, v glavnem delavcev iz Železarne, od tega 30% mladine do 25. leta. V urnem in finančnem pokazatelju pa bi njihov prispevek h kulturi znašal za 10 mesecev zadnje sezone 27.485 ur in če vrednotimo te ure samo po 200 dinarjev, zneso to 5.497.000 dinarjev, ne da bi ti ljudje materialno od tega kaj imeli. V ta prikaz pa ni všteti sto in sto ur, ki jih prispevajo vodje odsekov, člani upravnega odbora in drugi sode-

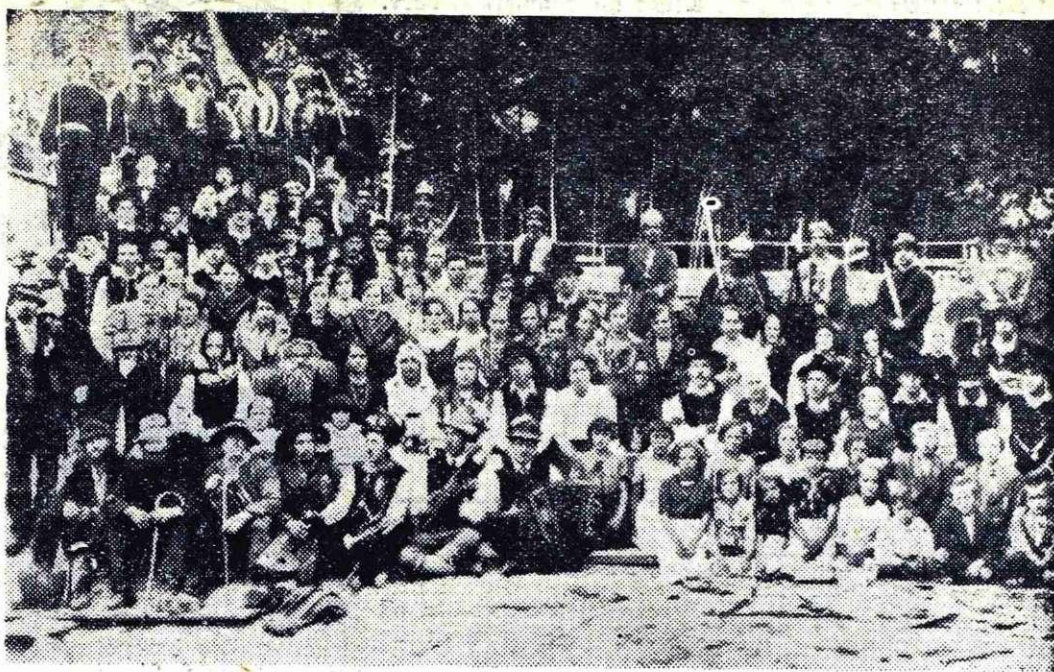
lavci za organizacijo in izvedbo vseh teh številnih nastopov. Kljub lastnim dohodkom 2.200.000 dinarjev in subvencije družbe, ki je znašala za zadnjo sezono 1 milijon 442.500 dinarjev, ne dosežemo vsote, ki jo prispevajo v materialnem pogledu amaterji, da drugih rezultatov kulturnih, etičnih, estetskih, političnih in drugih ne omenjam (o tem je bilo tudi že v dnevnem tisku dovolj napisanega). Svojo širino je društvo pokazalo tudi s tem, da je priredilo 9 nastopov, katerih dohodek je namenjen porušenemu Skopju in en nastop v Italiji za poplavljenice v Severni Italiji. Številne nastope pa je društvo prirejalo tudi za mladinske brigade, predvojaško vzgojo, šolsko mladino, za bolnike v bolnici v domu »F. Berglja« itd. Brez lastnih dohodkov, ki jih preko 1.000.000 letno ustvari samo ansambel narodnih plesov in pesmi z nastopi v turističnih krajih, društvo ne bi zmoglo tako obsežne dejavnosti. Za primer navajam, da režija samo enega nastopa folklorne znaša od 15 do 20.000 dinarjev (pranje oblek in amortizacija oblek, najemnina dvorane, glasbena spremljava, reklama in ev. dnine), režija filmskega večera pa 8000 dinarjev (najemnina dvorane, film, reklama).

Svoj program pa še razširjamo, s tem, da ga kvalitetno boljšamo in s tem, da želimo zajeti v programu čim več interesnih področij predvsem mladih ljudi. Za sezono 1963/64 je v programu 15 filmskih, 5 likovnih, 4 literarni in 4 glasbeni večeri, poleg osmih nedeljskih mladinskih glasbenih matinee. Razen tega pa 10 umetniških razstav in preko 120 celovečernih nastopov naših amaterskih skupin v domači občini in tudi izven. Skupaj torej 185 nastopov in prireditev raznih oblik in vsebin.

Menim, da je to dovolj širok program za »zadovoljitev širokih potreb mladih ljudi« in, da ob vsem tem ni videti težnj po zaslužkarstvu. Ta široka orientacija društva jasno dokazuje, da se društvo dobro zaveda svoje vloge in nalog. Razen tega pa so mladim ljudem vedno odprta vrata med naše amaterje, ki v desetih mesecih preživijo 14 dni na vajah in na prireditvah, s katerimi dokazujejo velik vzpon delavske kulture in amaterizma na Jesenicah.

JOŽA VARL

• Iščemo podatke • Iščemo podatke •

Dramska dejavnost je bila pred vojno na Gorenjskem zelo razgibana.

Slika predstavlja verjetno »Miklovo Zalo« in ni dokumentirana. Želimo vedeti kraj in čas uprizoritve, katera gledališka skupina je igro uprizorila, naslov igre in morda imena najvažnejših igralcev

Podatke pošiljajte Tehničnemu muzeju Železarne Jesenice

Sodelovanje ob večji prometni nesreči

30. novembra je prišlo ob uvozu vlaka F 994 v Železarno do večjega iztirjenja. Najprej je iztirila štiriosna cisterna polna mazuta, za njo pa še štirje naloženi vagoni. Vzrok ni bil točno ugotovljen, domnevamo pa, da je zaradi zaviranja v padcu in v velikem loku (R=90) cisterno dvignilo na odbojnik prednjega voza, ob zaviranju v premo, pa so kolesa prvih dveh osi prišla namesto na tračnice, za debelino odbojnikov poleg njih. Vlakovno osebje iztirjanja ni opazilo, zato pa je na predzadnji voz z zavoro, skočil vozač koksovega voza, ki je pritegnil zasilno zavoro, nakar se je vlak ustavil. Po iztirjenju je prišlo do zelo neprijetnega položaja. Lokomotiva, ki premika na rudnem dvoru, je bila ob uvozu vlaka na nesrečo v fužinah, tako da je grozilo, da bosta plavža ostala brez koksa. Ker je bil praznik, tudi ekipe za utirjanje ni bilo. Osebje prometnega oddelka je zaprosilo za pomoč osebje železniške postaje in kurilnice na Jesenicah. Pomočnik šefa postaje tov. Koritnik je razumel položaj in odredil, da je prevoze koksovih voz vse do usposobitve prometa opravljala premikalka postaje, dežurno osebje kurilnice pa je prišlo na pomoč s pomožnim vlakom. K sreči so bili delavci progovzdrževalne službe na delu, ker so gradili prvi tir novega tovarniškega kolodvora. V sodelovanju ekipe pomožnega vlaka, delavcev proge in osebja tirnega, 30-tonskega motornega dvigala transportnega oddelka, so bili vozovi v petih urah utirjeni in proga za promet usposobljena. Pet voz so utirili s posebnimi »utirniki«, štiriosno ci-

sterno pa so morali dvigniti z zdračno dvigalko in 120 ton težkim tirnim dvigalom. Zaradi sodelovanja osebja železarne in železnice ni prišlo do zastoja na plavžih in tudi promet je bil glede na »grdo« iztirjenje razmeroma hitro vzpostavljen. Za razumevanje se vodstvo železarne zahvaljuje vsem, ki so sode-

lovali pri odstranitvi ovire in vzpostavitvi prometa, posebej pa še osebju železniške postaje in kurilnice, predvsem pa pomočniku šefa postaje tov. Koritniku, delavcem in vodji pomožnega vlaka tov. Miru Rudolfu ter poslovojni tov. Stanetu Škrabarju.

SKUPSCINA OBCE JESENICE

oddelek za notranje zadeve

obveščila

vse lastnike motornih in priklopnih vozil na območju občine Jesenice, da bo redna registracija motornih in priklopnih vozil za leto 1964 od 2. do 27. decembra 1963 in sicer vsak dan, razen ob sobotah, od 8. do 12. in od 13. do 18. ure v prostorih podjetja »Ljubljana transport«, poslovna enota Avtoservis Jesenice, po naslednjem razporedu:

Za območje mesta Jesenice, Hrušice, Koroške Bele, Blejske Dobrave, Plavškega rovta in Planine pod Golico v dneh:

2., 3., 4., 5., 9., 10., 12., 16., 17., 18., 19., 20., 23., 24., 26. in 27. decembra 1963.

Za območje krajevne skupnosti Kranjska gora in Rateče 11. 12. 1963 v prostorih krajevnega urada v Kranjski gori.

Za območje krajevne skupnosti Dovje — Mojstrana 6. 12. 1963 v prostorih krajevnega urada v Mojstrani.

Za območje krajevne skupnosti Žirovnica za vsa motorna in priklopna vozila iz Žirovnice, Most, Zatrebnice, Breznice, Smokuča, Doslovč, Vrbe in Rodin 25. 12. 1963 v prostorih krajevnega urada v Zatrebnici.

Za vsa podjetja, finančno samostojne zavode, ustanove in družbene organizacije dne 13. 12. 1963 v prostorih poslovne enote podjetja LJUBLJANA TRANSPORT na Jesenicah.

Vsak lastnik motornega ali priklopnega vozila bo lahko opravil prijavo za podaljšanje registracije in vplačala taks na kraju registracije.

Lastnik motornega vozila mora poleg prijave predložiti še:

1. prometno dovoljenje in
2. veljaven karton o tehničnem pregledu vozila, podjetja in ustanove pa tudi potrdila o zavarovanju vozil.

Podrobnejša pojasnila v zvezi s podaljševanjem registracije za leto 1964 dobite na oddelku za notranje zadeve občine Jesenice ali na kraju registracije.

ZELEZAR - Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice - Glavni redakcijski odbor - Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - Kopirsov in fotografij ne vračamo - Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 - Tisk CP - Gorenjski tisk.